

Druk Nr 170/2022
z dnia 27 czerwca 2022 r.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi
za 2021 rok**

Spis treści

Wstęp	6
Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych	7
CZĘŚĆ I Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej	8
1. Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Łodzi	8
1.1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny.....	8
1.2. Powody przyznania pomocy.....	8
1.3. System świadczeń.....	9
1.4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne.....	11
1.5. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	11
1.6. Program „Apteka Komunalna”	13
1.7. Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych	13
2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym	13
2.1. Usługi opiekuńcze.....	14
2.2. Dzielne domy pomocy.....	14
2.2.1. Dzienny Domu „Senior-WIGOR” w Łodzi przy ul. Senatorskiej 4	15
2.3. Domy pomocy społecznej.....	16
2.4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	19
2.5. Orzekanie o niepełnosprawności	20
2.6. „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2021 r.	21
3. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom	22
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22
3.2. Środowiskowe domy samopomocy.....	23
3.3. Kluby Samopomocy	23
3.4. Mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami	24
3.5. Dzielne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych.....	24
4. Pomoc osobom bezdomnym.....	25
4.1. Udzielanie schronienia (schroniska i noclegownie).....	25
4.2. Realizacja programu „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”	27
4.3. Realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”	27
4.4. Realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”	27
4.5. Punkt Pomocy Charytatywnej	28
4.6. Streetworking	29

5. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu.....	30
5.1. Pomoc żywnościowa.....	30
5.2. Hostel dla osób z problemem alkoholowym.....	30
6. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków psychoaktywnych	31
6.1. Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii).....	31
6.2. Program reintegracji zawodowej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)..	31
6.3. Program reintegracji społecznej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii) ...	31
7. Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.....	32
8 Pomoc rodzinie w sytuacji kryzysowej i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	32
8.1. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie	32
8.2. Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy.....	33
8.3 Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.....	33
9. Pomoc dla cudzoziemców i migrantów.....	34
9.1. Pomoc cudzoziemcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji uchodźców	34
9.2. Pomoc repatriantom	35
9.3. Pomoc z tytułu Karty Polaka	35
10. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (90 dni)	35
11. Praca socjalna.....	36
CZĘŚĆ II Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	36
1. Informacja z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny	36
1.1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa.....	37
1.2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny	37
1.3 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.....	38
1.4. Programy wspierające z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	39
2. Informacja z realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej	39
2.1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	39
2.1.1. Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej	40

2.1.2. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej	41
2.1.3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie instytucjonalnej	41
2.1.4. Dzieci, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze	43
2.2. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzinnych form pieczy zastępczej	44
2.3. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin pomocowych	45
2.4. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinne oraz instytucjonalne formy pieczy zastępczej	46
2.4.1. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych	46
2.4.2. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	47
2.4.3. Dodatkowe działania w zakresie udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym	47
2.5. Organizowanie szkoleń	47
2.6. Prowadzenie rejestru danych dotyczącego rodzinnych form pieczy zastępczej	48
CZĘŚĆ III Działania na rzecz włączenia społecznego	48
1. Projekt „Rodzina w Łodzi do celu”	48
2. Projekt „Aktywizacja plus”	49
3. Projekt „Nasze świetlice”	49
4. Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”	50
5. Projekt „Dobry początek”	50
6. Projekt „Furtka do aktywizacji”	51
7. Kluby Integracji Społecznej	51
8. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej	53
8.1. Program Aktywizacja i Integracja (PAI)	53
8.2. Prace społecznie użyteczne	53
9. Centrum Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)	54
CZĘŚĆ IV Współdziałanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z podmiotami niepublicznymi w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej	54
1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:	54
2. Rozwój pieczy zastępczej:	54
3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:	55
4. Organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostki całodobowej opieki:	55

5. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:	55
6. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:.....	55
7. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych:	56
CZĘŚĆ V Działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa Sars-Cov256	
1. Pomoc żywnościowa dla osób przebywających na kwarantannie	56
2. Program Wspieraj Seniora	57
CZĘŚĆ VI Kontrole merytoryczno-finansowe	57
CZĘŚĆ VII Struktura organizacyjna i zatrudnienie	60
1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi	60
2. Obsługa administracyjna	61
3. Zatrudnienie	61
CZĘŚĆ VIII Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi	61

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi jest samodzielną jednostką organizacyjną Miasta powołaną uchwałą Nr VI/84/90 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 12 grudnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi jest organizatorem, koordynatorem i wykonawcą zadań podejmowanych na rzecz mieszkańców Miasta, określonych w przepisach prawa, a w szczególności w ustawach:

- z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.),
- z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447),
- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 ze zm.),
- z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 ze zm.),
- z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1009),
- z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 685 ze zm.),
- z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.),
- z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r., poz. 690),
- z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176 ze zm.),
- z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2022 r., poz. 1105),
- z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r., poz. 2354 ze zm.),
- z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r., poz. 1915 ze zm.).

Zadania wynikające z wyżej wymienionych ustaw Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w ramach działalności własnej oraz za pośrednictwem innych podmiotów – w oparciu o zawarte umowy.

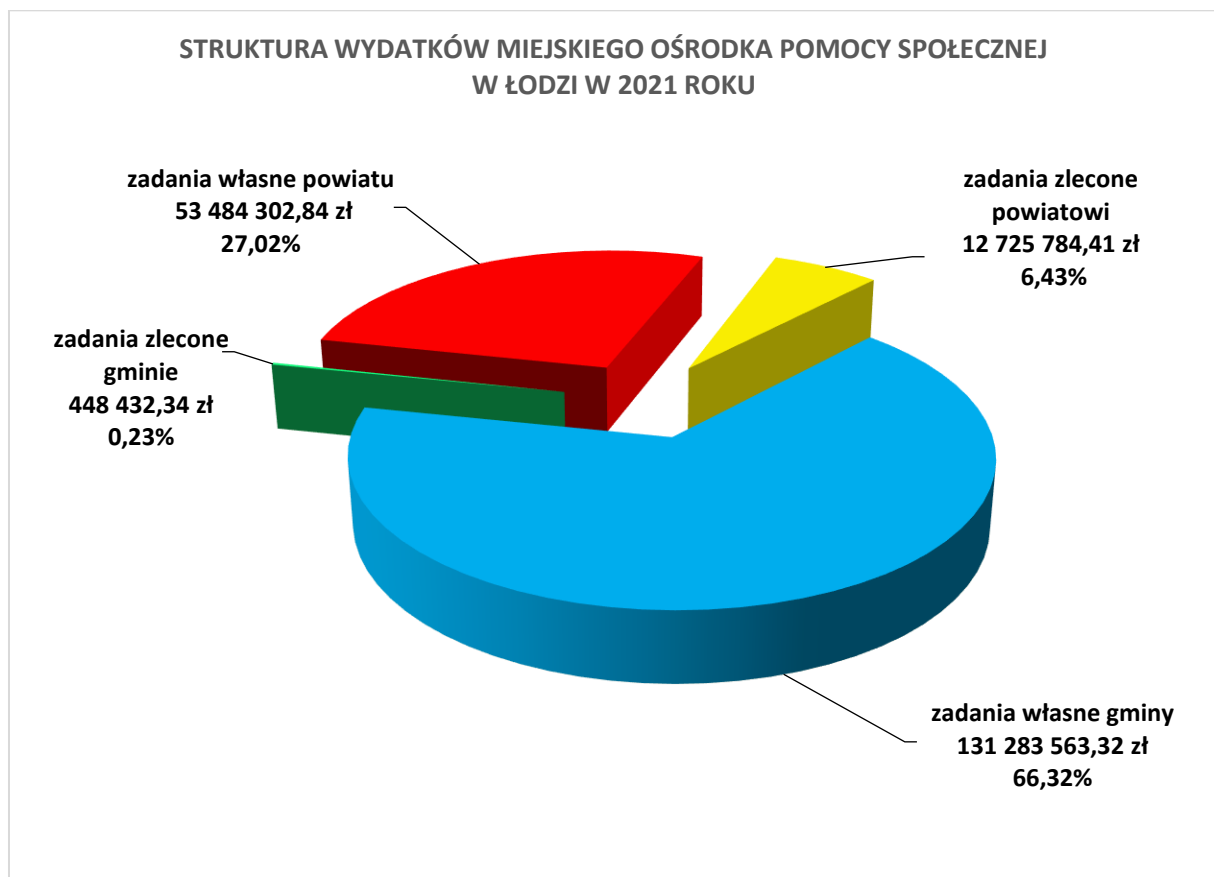
Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych

Środki finansowe na realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zadania z zakresu pomocy społecznej pochodziły z budżetu Miasta i dotacji rządowych. Realizowane zadania podzielone były na zadania własne (gminy i powiatu) oraz zadania zlecone (gminie i powiatowi). W 2021 roku wydatki z budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi na realizację zadań własnych i zleconych wyniosły łącznie 197 942 082,91 zł , w tym:

131 283 563,32 zł	na zadania własne gminy,
448 432,34 zł	na zadania zlecone gminie,
53 484 302,84 zł	na zadania własne powiatu,
12 725 784,41 zł	na zadania zlecone powiatowi.

Powyższe kwoty nie uwzględniają środków, których dysponentem był Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Polityki Społecznej Urzędu Miasta Łodzi oraz pochodzących z funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Załącznik 1 określa szczegółową strukturę wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2021 r. z podziałem na rodzaje zadań.

CZĘŚĆ I Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej

1. Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Łodzi

1.1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny

Świadczenia pomocy społecznej skierowane są do osób, które nie mogą samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych. W perspektywie ostatnich lat w Łodzi obserwuje się rotacyjne zmniejszanie liczby osób korzystających z pomocy MOPS.

W 2021 roku z pomocy Ośrodka korzystało ogółem 14 335 rodzin (22 173 osoby wraz z członkami rodzin), w tym 13 088 rodzin (19 725 osób wraz z członkami rodzin), którym przyznano świadczenie na podstawie decyzji administracyjnej. W porównaniu z rokiem poprzednim, w którym liczba korzystających z pomocy MOPS (dane w zakresie rodzin i osób, którym przyznano świadczenie na podstawie decyzji administracyjnej) wyniosła 21 848 osób, w roku 2021 odnotowano zmniejszenie biorców świadczeń o 2 123 osoby.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. na terenie miasta zameldowane były na pobyt stały 603 283 osoby (zgodnie z rejestrem mieszkańców Łodzi). Korzystający z pomocy społecznej stanowili odsetek 3,27% spośród mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Łodzi.

Najliczniejszą grupę klientów, którym udzielono wsparcia były środowiska jednoosobowe (osoby samotne lub samotnie gospodarujące) oraz rodziny emerytów i rencistów. Liczną grupę stanowiły również rodziny z dziećmi.

1.2. Powody przyznania pomocy

Klientami pomocy społecznej były osoby i rodziny, które przy pomocy własnych zasobów i możliwości nie były w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Przyczyną braku możliwości były występujące w środowiskach dysfunkcje wynikające między innymi ze złego stanu zdrowia, sytuacji na rynku pracy czy uzależnienia od środków psychoaktywnych. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą sprzężone.

TABELA Nr 1

Rozkład dysfunkcji występujących w środowiskach objętych pomocą w 2021 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej*	Liczba rodzin (2020)	Liczba osób w rodzinach (2020)	Liczba rodzin (2021)	Liczba osób w rodzinach (2021)
Ubóstwo	4 050	6 270	3 578	5 749
Sieroctwo	8	13	7	12
Bezdomność	579	633	520	549
Potrzeba ochrony macierzyństwa	879	3 402	713	3 094
Bezrobocie	6 776	12 574	6 116	11 557
Niepełnosprawność	6 076	7 815	5443	7 202
Długotrwała lub ciężka choroba	9 661	12 996	8 927	12 249

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1 879	5 370	1 654	4 977
Przemoc w rodzinie	100	249	97	282
Alkoholizm	873	1 093	877	1 142
Narkomania	108	129	130	170
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	286	350	311	428
Zdarzenie losowe	11	16	22	42
Sytuacja kryzysowa	3	6	28	50

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

*Może wystąpić kilka przesłanek równocześnie

Do korzystania z pomocy społecznej uprawnione były osoby spełniające przesłanki zawarte w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Najczęściej powodem przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba i z tego tytułu pomocą objętych było w 2021 roku 12 249 osób. Drugą pod względem liczebności przesłanką, będącą podstawą do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej było bezrobocie. Z pomocy na podstawie tej dysfunkcji w 2021 roku skorzystało 11 557 osób. Trzecią co do częstości przesłanką, uprawniającą do objęcia pomocą ze strony MOPS była niepełnosprawność. W 2021 roku 7 202 osoby objęte były pomocą z tego tytułu. Kolejnymi powodami przyznania pomocy w 2021 roku były: ubóstwo (5 749 osób), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (4 977 osób), potrzeba ochrony macierzyństwa (3 094), alkoholizm (1 142), bezdomność (549), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego (428), przemoc w rodzinie (282), narkomania (170), sytuacja kryzysowa (50), zdarzenie losowe (42), sieroctwo (12), trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (6).

1.3. System świadczeń

Pomoc mieszkańcom Miasta udzielana była w formie zasiłków pieniężnych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na pokrywaniu kosztów świadczeń bezpośrednio realizatorowi pomocy (np. pokrywaniu kosztów posiłków).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia miały charakter stały, okresowy lub celowy (świadczenia jednorazowe przyznawane na zaspokojenie określonej potrzeby np. na zakup żywności, odzieży, opału, leków i inne).

TABELA Nr 2

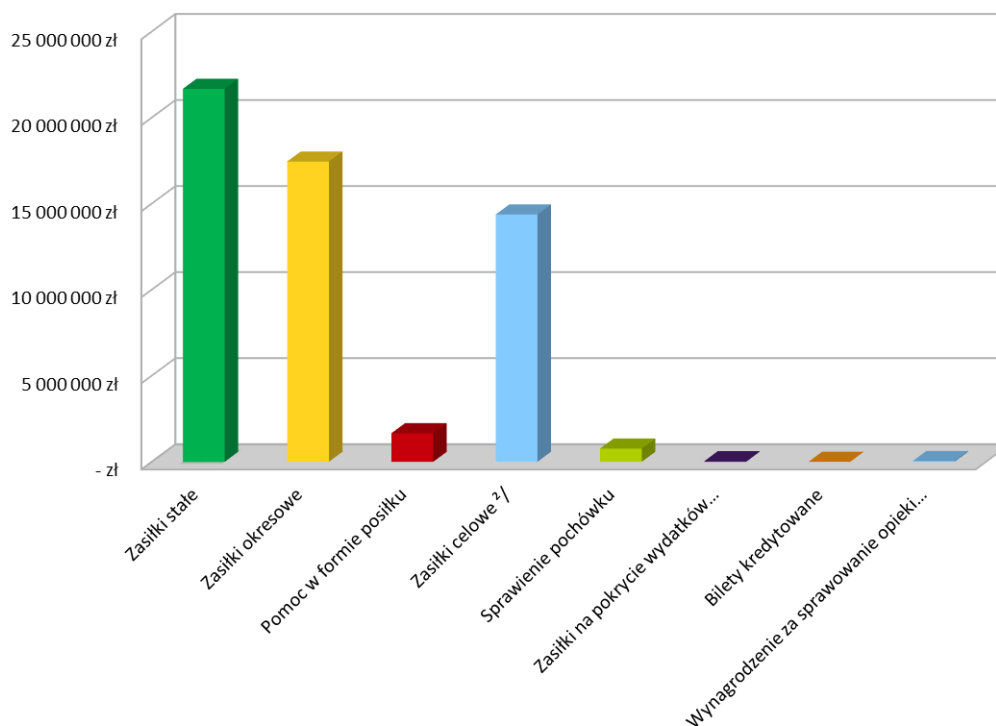
Świadczenia zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w 2021 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłki stałe	21 676 815	4 105	41 285	525,05
Zasiłki okresowe	17 450 905	7 909	60 355	289,14
Pomoc w formie posiłku	1 662 153	2 446	303 741 ^{1/}	5,47
Zasiłki celowe ^{2/}	14 374 563	11 231	70 133	204,96
Sprawienie pochówku	769 413	230	230	3 345,27
Zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	38 618	22	22	1 755,38
Bilety kredytowane	280	1	8	35
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych	45 736	11	173	264,37
Razem	56 018 483	x	x	x

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

^{1/} Liczba świadczeń równa się ilości posiłków^{2/} W pozycji „Zasiłki celowe” wykazane zostały wszystkie zrealizowane zasiłki, w tym wypłacone w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, w ramach programu „Apteka Komunalna” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Świadczenia zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 r.

W 2021 r. największe wydatki związane z realizacją świadczeń zostały poniesione na wypłatę zasiłków stałych (21 676 815 zł), zasiłków okresowych (17 450 905 zł) oraz zasiłków celowych (14 374 563 zł). Natomiast analizując liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, najwięcej osób otrzymało zasiłki celowe (11 231 osób), zasiłki okresowe (7 909 osób), a następnie zasiłki stałe (4 105 osób).

1.4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 poz. 1285 ze zm.), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne określonym grupom klientów, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, w szczególności: 3 711 osobom pobierającym zasiłek stały, 219 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, 59 osobom realizującym kontrakt socjalny w wyniku zastosowania procedury, o której mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r., poz. 1100 ze zm.) oraz 6 dzieciom przebywającym w domach pomocy społecznej - niepodlegającym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2021 r. ww. grupom klientów opłacono 36 516 składek na łączną kwotę 1 861 867 zł.

1.5. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W roku 2021 realizowano wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” przyjęty uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego

rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007). Na realizację zadania wydatkowano ogółem 14 024 865 zł, z czego 3 065 994 zł (tj. 21,86 %) pochodziło z budżetu gminy, a 10 958 871 zł (tj. 78,14 %) z budżetu państwa.

W ramach programu udzielano wsparcia w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności. Dla porównania, w 2020 roku na realizację wieloletniego rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano ogółem 13 129 053 zł, z czego 2 899 657 zł (tj. 22,09 %) pochodziło z budżetu gminy, a 10 229 396 zł (tj. 77,91 %) z budżetu państwa.

TABELA Nr 3

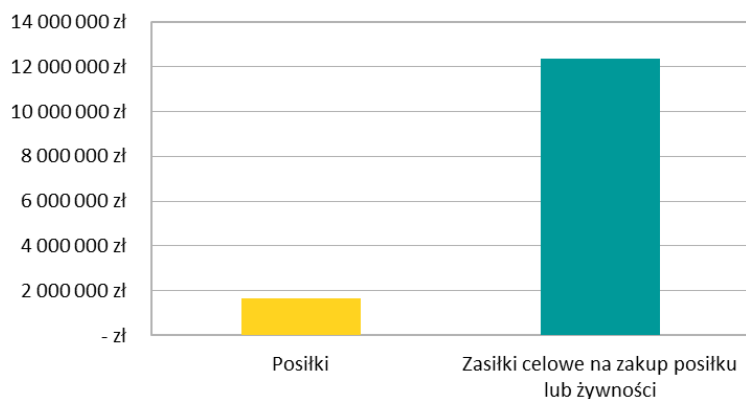
Świadczenia zrealizowane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń *	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Posiłki	1 662 153	2 446	303 741	5,47
- w tym: posiłki dla dzieci	1 027 035	2 037	197 888	5,19
Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności	12 362 712	8 068	57 784	213,95
Razem	14 024 865	x	x	x

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

* W przypadku pomocy w formie posiłku liczba świadczeń równa jest liczbie spożytych posiłków

Świadczenia zrealizowane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r.

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osoby dorosłe.

Pomoc w formie posiłków dla dzieci i uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej realizowana była w przedszkolach, szkołach, jadłodajniach i kuchniach społecznych.

W przypadku dzieci oraz uczniów program „Posiłek w szkole i domu” przewidywał możliwość objęcia pomocą bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego – decyzję o potrzebie udzielenia dziecku pomocy w formie posiłku podejmował odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły. Przyznawanie pomocy bez wymogu przeprowadzania wywiadu środowiskowego było możliwe dzięki przyjęciu przez Radę

Miejską w Łodzi Uchwały Nr III/64/18 z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Szczególne zasady dożywiania dzieci i uczniów” na lata 2019-2023. W 2021 r. tego rodzaju pomocą objęto 49 dzieci, wydano 3 336 posiłki o wartości 27 620 zł (dla porównania w 2020 r. pomocą objęto 29 dzieci, wydano 1 624 posiłki o wartości 11 215 zł).

Pomoc w formie posiłków dla osób dorosłych realizowana była w jadłodajniach i kuchniach społecznych, finansowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby i rodziny, w których występował problem uzależnienia od alkoholu korzystały z jadłodajni i kuchni społecznych usytuowanych w 4 różnych punktach Miasta, prowadzonych przez 3 podmioty na zlecenie Miasta Łodzi: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Konwent Bonifratrów. Kuchnie i jadłodajnie zapewniały od poniedziałku do piątku gorące posiłki oraz wydawały suchy prowiant na dni wolne od pracy.

W 2021 r. z pomocy żywnościowej w jadłodajniach i kuchniach społecznych skorzystało łącznie 425 osób - klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności przyznawano w sytuacji braku możliwości zapewnienia posiłku. Posiłki realizowano na podstawie przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych.

1.6. Program „Apteka Komunalna”

Program „Apteka Komunalna” skierowany był do najuboższych mieszkańców Łodzi, wymagających pilnego zaopatrzenia w niezbędne leki i środki opatrunkowe. W programie uczestniczyły przede wszystkim osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, kwalifikujące się do pomocy społecznej w formie zasiłku celowego.

Celem programu było umożliwienie podjęcia leczenia przez osoby o niskim statusie ekonomicznym.

Pomoc na zakup leków i materiałów opatrunkowych przyznawana była na zasadach ogólnych określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 ze zm.). Pomoc na leki i materiały opatrunkowe przyznawana była w formie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych i wypłacana bezpośrednio klientom Ośrodka. W omawianym okresie z tej formy pomocy skorzystały 1 694 osoby, a wartość zrealizowanych świadczeń wyniosła 404 803 zł. Dla porównania w 2020 r. pomocą objęto 1 808 osób, a koszt realizacji programu wyniósł 404 768 zł.

1.7. Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi wypłacał na podstawie postanowień sądu wynagrodzenia dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki. Wysokość wynagrodzenia oraz okres, na jaki zostaje ono przyznane określa sąd.

W 2021 r. 86 opiekunom prawnym wypłacono łącznie 1 624 świadczenia. Wartość zadania (wraz z kosztami obsługi) wyniosła 394 141 zł.

2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

2.1. Usługi opiekuńcze

Realizatorami usług opiekuńczych w 2021 r. świadczonych w miejscu zamieszkania klientom pomocy społecznej (niepełnosprawnym z powodu wieku lub choroby) były następujące podmioty:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łodzi,
- Łódzki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża,
- Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym „Okaz Serce”,
- Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów.

Pomoc świadczona była w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości utrzymywania kontaktów z otoczeniem. Wymiar czasu świadczonych usług uzależniony był od stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej klienta.

TABELA Nr 4

Usługi opiekuńcze

Wskaźniki	2021
Liczba osób, które skorzystały z usług	2 385
Liczba godzin świadczonej pomocy w tys.	491 293
Wydatki związane z realizacją usług opiekuńczych w mln zł	12 510 760,20

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

W 2021 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych w ilości 491 293 godzin skorzystało 2 385 osób (na ten cel wydatkowano kwotę 12 510 760,20 zł).

2.2. Dzielne domy pomocy

Osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagały wsparcia w organizacji życia codziennego korzystały z funkcjonujących na terenie Miasta dziennych domów pomocy (zwanymi domami dziennego pobytu). Placówki te prowadzone były przez Miasto oraz na zlecenie Miasta Łodzi przez podmiot niepubliczny - Caritas Archidiecezji Łódzkiej z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 111.

Miejskie domy dziennego pobytu (w tym Dzienny Dom „Senior – WIGOR) usytuowane były w strukturach organizacyjnych Wydziałów Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (15 Domów) i 1 w strukturze Domu Pomocy Społecznej. Dysponowały one łącznie 800 miejsc dla seniorów. W roku 2021 ze wsparcia skorzystało 905 osób.

Caritas Archidiecezji Łódzkiej prowadziła 2 Domy: przy ul. Gdańskiej 111 i przy ul. Odolanowskiej 46. Obie placówki zaplanowane były na 90 miejsc. W 2021 r. z placówek niepublicznych skorzystało 69 osób.

W ramach działalności ww. placówek osoby w wieku poprodukcyjnym niepodejmujące zatrudnienia, niepracujący emeryci i renciści oraz niepracujące osoby niepełnosprawne korzystały m.in. z możliwości pobytu i wypoczynku na terenie Domu, wyżywienia, uczestniczyły w wydarzeniach kulturalnych i towarzyskich, z zachowaniem reżimu sanitarnego, a także korzystały z zajęć służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej w zależności od potrzeb uczestników i możliwości Domu.

Podstawą do korzystania z usług Domu była decyzja administracyjna wydana w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy.

W 2021 r. placówki funkcjonowały z zachowaniem reżimu sanitarnego, w oparciu o rekomendacje dotyczące działalności placówek pobytu dziennego opracowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, w uzgodnieniu z Ministerstwem Zdrowia oraz Państwową Inspekcją Sanitarną. W związku z pandemią COVID-19 w okresie od dn. 27.03.2021 r. do 10.05.2021 r. działalność miejskich Domów Dziennego Pobytu była zawieszona. Seniorom zapewniono wsparcie w postaci posiłków.

2.2.1. Dzienny Domu „Senior-WIGOR” w Łodzi przy ul. Senatorskiej 4

W ramach działających na terenie Łodzi Dziennych Domów Pomocy funkcjonował Dzienny Dom „Senior-WIGOR” mieszczący się w Łodzi przy ul. Senatorskiej 4. Dom był ośrodkiem wsparcia dziennego, z usług którego mogły korzystać mieszkańcy miasta Łodzi - osoby nieaktywne zawodowo w wieku powyżej 60 roku życia. Placówka dysponowała 50 miejscami. W 2021 r. z usług placówki skorzystały narastająco 62 osoby.

Dom realizował zadania wynikające z Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025, w szczególności zapewniał usługi: socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej.

Podobnie jak funkcjonujące na terenie Miasta Domy Dziennego Pobytu, działalność Dziennego Domu „Senior-WIGOR” w okresie od dn. 27.03.2021 r. do 10.05.2021 r. była zawieszona w związku

z pandemią. Pomimo tego placówka realizowała zadania w sposób ciągły, m.in. świadczone usługi socjalne, tj. przygotowywano posiłki, które wydawano seniorom. Ponadto utrzymywano z seniorami stały kontakt telefoniczny. W 2021 r. placówka funkcjonowała z zachowaniem reżimu sanitarnego, zgodnie z rekomendacjami opracowanymi przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, w uzgodnieniu z Ministerstwem Zdrowia oraz Państwową Inspekcją Sanitarną.

Zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Łódzkim, w 2021 r. Miasto Łódź otrzymało środki na realizację zadania „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+” i wydatkowało kwotę 177.942,13 zł.

2.3. Domy pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie polegające na kierowaniu, umieszczaniu i ustalaniu odpłatności za pobyt mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej. W 2021 r. na terenie Łodzi funkcjonowało 15 domów pomocy społecznej o różnym profilu, w tym:

- 13 domów prowadzonych przez Miasto Łódź (1 856 miejsc),
- 2 domy prowadzone na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne:
 - Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP im. bł. E. Bojanowskiego – Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kosynierów Gdyńskich 20 (dla osób przewlekle psychicznie chorych – 100 miejsc),
 - Fundację im. św. Brata Alberta – Dom Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Helenówek 7 (dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn – 19 miejsc).

łącznie domy pomocy społecznej dysponowały 1 975 miejscami.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. Miasto Łódź – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zlecało prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy dla 4 osób niepełnosprawnych intelektualnie – kontynuacja zadania.

W 2021 r. w łódzkich domach pomocy społecznej rotacyjnie przebywało 2 197 osób, natomiast w domach pomocy społecznej poza powiatem łódzkim rotacyjnie przebywało 168 mieszkańców Łodzi.

Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, miały za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Placówki zapewniały, oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży, także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczyły usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności, a także zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, utrzymaniu i rozwijaniu przez podopiecznych kontaktów z rodziną i środowiskiem. W przypadku dzieci, placówki świadczyły również usługi w zakresie potrzeb edukacyjnych. Podopieczni mieli możliwość nauki i uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych. Istotną metodą edukacyjną było uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

TABELA Nr 5

Domy pomocy społecznej według typów i podmiotu prowadzącego

Typ placówki	Liczba placówek wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Miasto	Liczba placówek wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Podmiot niepubliczny	Liczba miejsc organizacyjnych wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Miasto	Liczba miejsc organizacyjnych wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Podmiot niepubliczny	Liczba osób oczekujących stan na dzień 31.12.2021 r.
Dla osób przewlekle psychicznie chorych	2	1	275	100	158
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	5	0	1 020	0	38
Dla osób somatycznie chorych i osób w podeszłym wieku	1	0	115	0	15
Dla osób w podeszłym wieku	3	0	219	0	8
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	49	0	1
Dla osób dorosłych niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	178	0	32
Dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	0	1	0	19	
RAZEM	13	2	1856	119	252
	15		1975		

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

W związku z obowiązywaniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego związanego z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 oraz okresowo występującymi zakażeniami w domach pomocy społecznej, od stycznia do grudnia 2021 r. występowały czasowe ograniczenia w przyjmowaniu nowych mieszkańców do domów pomocy społecznej oraz w odwiedzinach członków rodzin.

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. w łódzkich domach pomocy społecznej przebywało 1.822 osób, w tym:

- 1 704 osoby w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Miasto Łódź,
 - 118 osób w domach pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie Miasta Łódź,
- z tego:
- 368 osób umieszczonych na podstawie decyzji wydanej przed 1 stycznia 2004 r. (tzw. stare zasady),
 - 1 454 osoby umieszczone na podstawie decyzji wydanej po 1 stycznia 2004 r. (tzw. nowe zasady).

Ponadto 4 osoby przebywały w Rodzinnym Domu Pomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

W ciągu 2021 r. do domów pomocy społecznej:

- przyjęto 438 osoby, z tego:
 - 56 osób do domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku,
 - 333 osoby do domów pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych,
 - 37 osób do domów pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych,
 - 9 osób do domów pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
 - 3 osoby do domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.
- odeszły 392 osoby, z tego:
 - 13 osób przeniesiono do innych placówek,
 - 18 osób powróciło do rodziny,
 - 7 osób powróciło do środowiska – usamodzielniało się,
 - 354 osoby zmarły.

Z uwagi na strukturę wieku mieszkańców Łodzi, zapotrzebowanie na miejsca w domach pomocy społecznej jest duże, w szczególności w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz przewlekle somatycznie chorych. Liczba oczekujących na umieszczenie w łódzkich domach pomocy społecznej, według stanu na dzień 31.12.2021 r., wynosiła 252 osób. Największy odsetek – około 63%, stanowiły osoby oczekujące na umieszczenie w placówkach dla osób przewlekle psychicznie chorych, ok. 21% to osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Wydatki bieżące związane z prowadzeniem przez Miasto Łódź domów pomocy społecznej w 2021 r. wyniosły 124 181 624,14 zł, w tym:

- granty w ramach projektu Łódzkie Pomaga oraz z NFZ wyniosły 2 907 929,76 zł
- środki uzyskane od Wojewody Łódzkiego w łącznej wysokości 17 268 953,00 zł przyznane decyzjami Ministra Finansów, w tym ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID w wysokości 1 166 387,00 zł.

Wydatki inwestycyjne realizowane w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Miasto Łódź w 2021 r. wyniosły 2 342 640,73 zł.

Wydatki związane z bieżącą działalnością domów pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie Miasta w 2021 r. wyniosły 4 276 385,00 zł, w tym:

- ujęte zostały środki uzyskane od Wojewody Łódzkiego w łącznej wysokości 2 321 523,00 zł przyznane decyzjami Ministra Finansów, w tym z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 71 578,00 zł.

Wydatki związane ze zleceniem osobie fizycznej prowadzenia Rodzinnego Domu Pomocy w 2021 r. wyniosły 105 600,00 zł.

Wydatki na utrzymanie mieszkańców Łodzi w domach pomocy społecznej poza powiatem łódzkim w 2021 r. wyniosły 5 934 804,95 zł (w 2020 r. 5 560 148,03 zł).

W 2022 r. planowane jest podjęcie dalszych działań zmierzających do dostosowania domów pomocy społecznej do potrzeb zdrowotnych osób przewlekle somatycznie chorych.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 8187/VIII/21 Prezydenta Miasta Łodzi od dnia 23 sierpnia 2021 r. do zadań realizowanych przez Wydział Pomocy Stacjonarnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi włączono przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych w postępowaniach

dotyczących kierowania i umieszczania osób w domach pomocy społecznej, w oparciu o art. 107 ustawy o pomocy społecznej. Tym samym wyłączono z zakresu zadań realizowanych przez Wydział Pracy Środowiskowej prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących kierowania do domów pomocy społecznej.

Dysponentem budżetu na funkcjonowanie domów pomocy społecznej był Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Polityki Społecznej Urzędu Miasta Łodzi.

2.4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w MOPS realizował WRSON.

Realizowane zadania to:

- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego,
- dofinansowanie do pokrycia osobom niepełnosprawnym kosztów usuwania barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych,
- dofinansowanie organizacjom pozarządowym realizującym zadania na rzecz osób niepełnosprawnych kosztów organizacji zajęć i imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- finansowanie i nadzór nad działalnością warsztatów terapii zajęciowej,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd”,
- wyrównywanie różnic między regionami III obszar D,
- pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi – Moduł III.

Środki na realizację zadań pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z budżetu Miasta (Miasto dofinansowało koszty funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej).

Wydatki poniesione na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych oraz na realizację programu pilotażowego „Aktywny samorząd” w 2021 roku wyniosły łącznie 19 040 525,15 zł, w tym 18 265 053,79 zł pochodziło ze środków PFRON i 775 471,36 zł ze środków Miasta.

TABELA Nr 6 Świadczenia dla osób niepełnosprawnych

Rodzaj świadczenia	Liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba beneficjentów w 2021 r.
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ogółem	1480	1770
w tym :		
- dorośli	1207	1506
- dzieci	273	264
Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych	3273	3210
Dofinansowanie do zakupu sprzętu umożliwiającego pokonywanie barier w komunikowaniu się oraz barier technicznych	379	497
Dofinansowania kosztów likwidacji barier architektonicznych	72	143
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki	7	18

Rodzaj świadczenia	Liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba beneficjentów w 2021 r.
Dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza przewodnika	5	0
Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	322 ¹	321 ²

Źródło: opracowanie Zespołu do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych

Wydatki poniesione na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych (bez programu „Aktywny samorząd” i programu „Wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D) wyniosły 17 215 848,67 zł (w tym 775 471,36 zł - środki Miasta).

W 2021 roku po raz kolejny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował program „Aktywny samorząd” adresowany do osób niepełnosprawnych. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestniczenie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji.

W sumie w roku ubiegłym do MOPS wpłynęło 636 wniosków dotyczących tego programu we wszystkich obszarach wsparcia, z czego rozpatrzono pozytywnie 318.

Program „Aktywny samorząd” był finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki wykorzystane w ramach programu wyniosły 1 824 676,48 zł. Program realizowany jest do 15 kwietnia 2022 r.

Program „Wyrównywanie różnic między regionami III” w obszarze D - finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem strategicznym programu było wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

W ramach obszaru D (likwidacja barier transportowych) adresatami działań były:

- a) placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
- b) jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej,
- c) gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Koszt realizacji programu wyniósł 166 964,00 zł.

2.5. Orzekanie o niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi realizował następujące zadania:

- ustalał niepełnosprawność osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- ustalał stopień niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wydawał legitymacje potwierdzające status osoby niepełnosprawnej,
- wydawał karty parkingowe.

¹ 286 osób uczestniczyło w 9 warsztatach terapii zajęciowej, a 36 niepełnosprawnych łodzian uczestniczyło w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie Zgierza i Pabianic

² 286 osób uczestniczyło w 9 warsztatach terapii zajęciowej, a 35 niepełnosprawnych łodzian uczestniczyło w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie Zgierza i Pabianic

Wydawane przez Zespół orzeczenia, poza ustaleniem niepełnosprawności, określały również wskazania odnośnie osoby orzekanej, w tym: dotyczące odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności współdziałania (na co dzień) opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji, spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym (znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się).

Posiadanie orzeczenia uprawniało m.in. do podjęcia pracy w warunkach chronionych, korzystania z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, korzystania z zasiłków i świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków z pomocy społecznej o charakterze stałym, otrzymania karty parkingowej.

TABELA Nr 7

Liczba wydanych orzeczeń

Liczba wydanych orzeczeń	2020	2021
Liczba wydanych orzeczeń ogółem	7 087	9 081
W tym: osoby przed 16 rokiem życia	918	1 286
osoby po 16 roku życia	6 169	7 795

Źródło: opracowanie na podstawie danych Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

W 2021 r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łodzi wydał 9 081 orzeczeń, w tym 7 795 z określeniem stopnia niepełnosprawności i 1 286 o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych.

Ponadto w 2021 r. Zespół wystawił 1 484 legitymacje potwierdzające status osoby niepełnosprawnej oraz wydał 1 573 karty parkingowe, w tym 1 561 dla osób niepełnosprawnych i 12 kart dla uprawnionych placówek.

2.6. „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2021 r.

W 2021 r. na terenie Miasta Łodzi realizowany był program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2021.

Świadczenie usług opieki wytchnieniowej prowadzone było w dwóch formach:

- pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej - pomoc świadczona nieodpłatnie w wymiarze do 240 godzin, nie dłużej niż 12 godzin dziennie (w godzinach 8 – 22). W ramach pobytu dziennego usługa opieki wytchnieniowej była realizowana dla 10 osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne oraz dla 2 osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczoną niepełnosprawnością,
- pobytu całodobowego – pomoc świadczona nieodpłatnie do 14 dni kalendarzowych (przez Ośrodek w Poddębiniu). W ramach pobytu całodobowego usługa opieki wytchnieniowej była realizowana dla 3 osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Program kierowany był do rodzin sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne.

Pierwszeństwo w przyznaniu usługi posiadali opiekunowie osób, które:

- mają niepełnosprawność sprzężoną/złożoną,
- wymagają wysokiego poziomu wsparcia,
- stale przebywają w domu,
- uzyskały wynik badania w skali FIM 18 – 75 punktów.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami wymienionymi powyżej poprzez czasowe odciążenie od codziennych obowiązków.

3. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2021 r. zadanie polegające na organizowaniu i świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowało Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych z siedzibą w Łodzi przy ul. Staszica 1/3 oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja” z siedzibą w Lublinie przy ul. Kolorowej 6 (które w trakcie 2021 r. zmieniło nazwę i siedzibę na PRM Stowarzyszenie, Warszawa ul. Widoczna 37).

Z pomocy w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych w 2021 r. skorzystało 25 osób, zrealizowano ogółem 13 298 godzin usług, wydatki związane z realizacją usług wyniosły 559 970,00 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone w miejscu zamieszkania przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

3.2. Środowiskowe domy samopomocy

W roku 2021 funkcjonowało 5 Środowiskowych Domów Samopomocy prowadzonych na zlecenie Miasta Łodzi przez:

- 1) Łódzkie Towarzystwo Alzheimerowskie – ul. Przybyszewskiego 111 (dom typu C) – 20 miejsc,
- 2) Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Łodzi – ul. Chocianowicka 198, ul. Cedry 2 (dom typu C) – 44 miejsca,
- 3) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Łodzi – ul. Karolewska 70/76 wraz z filią przy ul. Garnizonowej 38 (dom typu ABC) – 55 miejsc,
- 4) Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, ich Rodzin i Przyjaciół „Pomost” – ul. Próchnika 7 (dom typu A) – 26 miejsc,
- 5) Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych – ul. Pabianicka 132 (dom typu A) – 60 miejsc wraz z filią przy ul. ks. S. Staszica 1/3 (dom typu ABC) – 40 miejsc.

Środowiskowe domy samopomocy świadczyły usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Placówki w 2021 r. dysponowały łącznie pulą 245 miejsc i skorzystało z nich 281 osób.

3.3. Kluby Samopomocy

Na terenie Miasta funkcjonowały 3 kluby samopomocy prowadzone na zlecenie Miasta Łodzi przez organizacje pozarządowe:

- 1) Klub Samopomocy przy ul. Wrocławskiej 8, prowadzony przez Klub Lokalnej Integracji „Lonia” (30 miejsc),
- 2) Klub Samopomocy „Więź” przy ul. Pabianickiej 132, prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych (40 miejsc),
- 3) Klub Samopomocy przy ul. Próchnika 7, prowadzony przez Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST” (20 miejsc).

Kluby przeznaczone były dla osób oczekujących na przyjęcie do środowiskowych domów samopomocy bądź byłych uczestników środowiskowych domów samopomocy.

Kluby samopomocy zapewniały wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności w zakresie aktywizacji, rehabilitacji i integracji społecznej, w miarę możliwości, przy współudziale najbliższej rodziny uczestnika.

Kluby świadczyły usługi w postaci indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i zajęć z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Rodzaj i zakres usług uwzględniał indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczestników. W roku 2021 z usług klubów samopomocy skorzystało 117 osób.

3.4. Mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, przy wsparciu specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W Łodzi mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone były przez organizację pozarządową - Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych. TPN prowadziło mieszkania dla mieszkańców Łodzi w 7 lokalizacjach – w Łodzi przy ul. Zawiszy Czarnego 22, ul. Traktorowej 90 m. 34, ul. Krawieckiej 10 abc, ul. Łagiewnickiej 102/116, ul. Wojska Polskiego 136/138, ul. Muncypalnej 4; w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym "Zacisze" Grotniki, Jedlicze A, ul. Jedlinowa 42/44. Placówki te dysponowały łącznie 40 miejscami, z których w 2021 r. skorzystało łącznie 50 osób.

Kolejne mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami powstają w ramach programu Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi. Na terenie objętym rewitalizacją zostanie utworzonych docelowo 11 mieszkań chronionych dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Do końca 2021 r. utworzono 5 mieszkań w ramach ww. programu:

- przy ul. Gdańskiej 8 dla 5 osób z niepełnosprawnością intelektualną – skorzystało z niego 6 osób; prowadzone było przez Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych,
- przy ul. Wschodniej 42 i Sienkiewicza 56 w Łodzi dla osób z zaburzeniami psychicznymi z łączną ilością 8 miejsc (wspierane i treningowe). Oba mieszkania prowadziło na zlecenie Miasta Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST”, skorzystało z nich 8 osób,
- przy ul. Sienkiewicza 79 i Kilińskiego 39 w Łodzi dla osób z niepełnosprawnością ruchową i sprzężoną z łączną ilością 8 miejsc (wspierane i treningowe). Oba mieszkania prowadziło na zlecenie Miasta Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy „Słyszę Serce”, z mieszkania wspieranego skorzystało 5 osób, natomiast do mieszkania treningowego do końca 2021 r. trwała kwalifikacja uczestników.

3.5. Dzielne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych

W ramach struktury organizacyjnej MOPS działały 2 Domy Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych:

- przy ul. Rojnej 18a (45 miejsc organizacyjnych) z filią przy ul. Piotrkowskiej 142 (20 miejsc organizacyjnych),
- przy ul. Ćwiklińskiej 5a (33 miejsca organizacyjne dla osób z niepełnosprawnościami i 20 miejsc organizacyjnych dla grupy senioralnej).

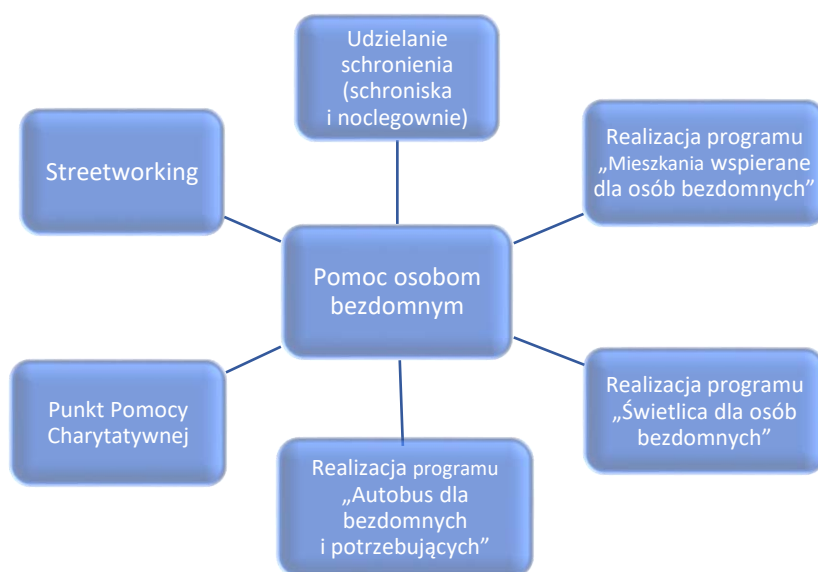
Placówki przeznaczone były dla osób pełnoletnich niepełnosprawnych intelektualnie z orzeczoną niepełnosprawnością w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, a w przypadku grupy senioralnej - dla osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej. Zmiana organizacyjna związana z utworzeniem na terenie Domu Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych przy ul. Ćwiklińskiej 5a grupy senioralnej nastąpiła z dniem 01.04.2021 r.

Domy zapewniały podopiecznym opiekę psychologiczną, terapeutyczną i wychowawczo-rehabilitacyjną, opartą na indywidualnych programach usprawniania. W 2021 r. placówki funkcjonowały z zachowaniem reżimu sanitarnego, w oparciu o rekomendacje dotyczące działalności

placówek pobytu dziennego opracowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, w uzgodnieniu z Ministerstwem Zdrowia oraz Państwową Inspekcją Sanitarną. W związku ze stanem pandemii COVID-19 w okresie od dn. 27.03.2021 r. do 10.05.2021 r. działalność Domów Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych była zawieszona.

W 2021 r. Domy Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych zapewniały łącznie 118 miejsc, w tym 98 dla osób z niepełnosprawnościami. W ciągu roku z oferty placówek skorzystało 121 osób, w tym 87 osób z niepełnosprawnościami.

4. Pomoc osobom bezdomnym

4.1. Udzielanie schronienia (schroniska i noclegownie)

Zapewnienie schronienia należy do zadań gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2021 r. schroniska i noclegownie usytuowane na terenie Łodzi dysponowały (według stanu na dzień 31.12.2021 r.) 412 miejscami zabezpieczającymi pobyt osobom bezdomnym. Rotacyjnie w ciągu roku przebywało w nich 612 osób, w tym:

- w placówce prowadzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi – 100 osób,
- w placówkach prowadzonych przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – 512 osób.

TABELA Nr 8

Placówki według typów i podmiotu prowadzącego – według stanu na dzień 31.12.2021 r.

Typ placówki	Liczba placówek Miasto	Liczba placówek Podmiot niepubliczny	Liczba miejsc organizacyjnych Miasto	Liczba miejsc organizacyjnych podmiot niepubliczny
Schroniska dla bezdomnych mężczyzn	0	2	0	270
Schroniska dla bezdomnych kobiet	1	1	82*	60
Razem	1	3	82	

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

* w tym 20 miejsc noclegowych dla kobiet w ramach Schroniska dla Bezdomnych Kobiet

Miasto prowadziło Schronisko dla Bezdomnych Kobiet w Łodzi przy ul. Gałczyńskiego 7, będące w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. Placówka posiadała 82 miejsca organizacyjne, w tym 20 miejsc noclegowych w wyodrębnionej części Schroniska. W ciągu roku sprawozdawczego w Schronisku przebywało 100 osób, z czego 47 osób na terenie Schroniska w systemie pomocy całodobowej oraz 53 osoby skorzystały z miejsca noclegowego w wyodrębnionej części Schroniska.

Z oferty placówki korzystały osoby nie posiadające własnego miejsca zamieszkania lub nie mogące z różnych przyczyn przebywać w dotychczasowym środowisku. Mieszkankom Schroniska zapewniono m.in. pomoc psychologiczną, socjalną oraz prawną, świadczoną przez personel placówki oraz współdziałające z nią instytucje i organizacje przeciwdziałające zjawisku bezdomności.

Mieszkanki Schroniska były aktywizowane społecznie poprzez udział w zajęciach w Klubie Integracji Społecznej przy ul. Objazdowej 17 oraz brały udział w projekcie „Nowy zawód – nowa praca” realizowanym przez Urząd Miasta Łodzi. W ramach działań aktywizujących ruchowo na terenie ogrodu Schroniska w miesiącach maj - sierpień 2021 r. mieszkanki uczestniczyły w ćwiczeniach relaksacyjnych, które miały również wymiar integracyjny.

Osoby korzystające z miejsca noclegowego miały, oprócz noclegu, zapewnioną m.in. możliwość skorzystania z kąpieli, zmiany lub uzupełnienia brakujących elementów odzieży, a także mogły skorzystać z poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego, mającego na celu aktywowanie do podjęcia działań na rzecz zmiany swojej sytuacji. Z uwagi na ogłoszony stan pandemii miały również zapewnioną możliwość spożycia gorącego posiłku.

W 2021 r. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta prowadziło na terenie Łodzi 3 schroniska dla osób bezdomnych, w tym: 2 dla mężczyzn i 1 dla kobiet:

- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17 – zaplanowane na 170 miejsc,
- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Szczytowej 11 – zaplanowane na 100 miejsc,
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Kwietniowej 2/4 – zaplanowane na 60 miejsc.

Łącznie wyżej wymienione schroniska zapewniały według stanu na dzień 31.12.2021 r. 330 miejsc dla osób bezdomnych. W ciągu roku sprawozdawczego w placówkach tych przebywało rotacyjnie 512 osób.

Placówki prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, poza możliwością czasowego zamieszkania, zapewniały m.in.: całodzienne wyżywienie, możliwość korzystania z kąpieli, dokonania prania i zmiany odzieży, uzupełnienia brakującej garderoby, poradnictwo socjalne (pomoc w załatwianiu spraw urzędowych - wyrobieniu dowodu tożsamości, złożeniu wniosku dot. przydziału lokalu socjalnego, złożeniu dokumentów dotyczących przyznania świadczenia rentowego lub emerytalnego itp.), opiekę lekarską i pielęgniarską, pomoc psychoterapeutyczną, mającą na celu podniesienie świadomości podopiecznych, ich uaktywnienie oraz stworzenie im warunków do wyjścia z bezdomności.

4.2. Realizacja programu „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”

Pomoc w formie umożliwienia pobytu w mieszkaniu wspieranym adresowana była do osób w kryzysie bezdomności mających możliwość usamodzielnienia się, dążących do wyjścia z bezdomności i uzależnień. Celem funkcjonowania mieszkań była pomoc w wykształceniu umiejętności samodzielnego życia i integracji ze społecznością lokalną. W czasie pobytu w mieszkaniach bezdomni mieli zapewniony m.in. udział w terapii wychodzenia z sytuacji bezdomności, realizację indywidualnego planu pracy oraz grupowych działań aktywizujących, praktyczne przygotowanie do samodzielnego życia. W 2021 r. w mieszkaniach wspieranych dla osób bezdomnych prowadzonych przy ul. Trębackiej 3 w Łodzi przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta przebywało rotacyjnie 16 osób bezdomnych, które zrealizowały podstawowy program pomocy osobie bezdomnej prowadzony w schroniskach i oczekiwały na mieszkanie z zasobów gminy.

4.3. Realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 15 marca 2021 r. oraz od 1 grudnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. przy al. Piłsudskiego 119 w Łodzi funkcjonowała Świetlica dla Osób Bezdomnych prowadzona na zlecenie Miasta przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie. Placówka czynna była codziennie w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰. W Świetlicy osoby bezdomne miały zapewniony pobyt dzienny, gorący posiłek i napoje, możliwość uzupełnienia brakującej garderoby w odzież odpowiednią do pory roku, możliwość skorzystania z węzła sanitarnego, środków czystości i higieny osobistej, pomocy pielęgniarskiej. Dziennie w Świetlicy przebywało od 10 do 50 osób.

W 2021 r. z placówki skorzystały 153 osoby, wydano 3 015 posiłków (obiadów) oraz 2 160 sztuk odzieży.

W październiku 2021 r. przy świetlicy została uruchomiona łaźnia mobilna (czynna w dni robocze w godz. 10 – 16), z której do końca roku skorzystało 160 osób. łaźnia pozwoliła osobom potrzebującym skorzystać z kąpieli, wykonać pranie, dokonać zmiany odzieży.

4.4. Realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”

W 2021 roku w okresie zimowym Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta realizowało program pn. „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”.

Założeniem programu było zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych osobom bezdomnym (zapewnienie posiłku, ciepłej odzieży, leków, podstawowej opieki pielęgniarskiej), motywowanie osób bezdomnych do zmiany sposobu życia i podjęcia próby wyjścia z bezdomności, minimalizowanie zagrożenia zamarznięciem, podniesienie świadomości społecznej w zakresie

problematyki bezdomności oraz instytucji i placówek pomocowych, zmniejszenie liczby osób bezdomnych pozostających bez schronienia i zabezpieczenia socjalnego, podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta poprzez zgromadzenie w jednym miejscu o określonej porze znacznej grupy bezdomnych, co umożliwiałoby monitoring przez służby prewencji, przełamanie stereotypów dotyczących zjawiska bezdomności.

Program realizowany był w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 15 marca 2021 r. oraz od 1 grudnia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

W ramach programu w miejscach gromadzenia się osób bezdomnych kursował Autobus, w którym potrzebujący mogli się ogrzać, zjeść gorący posiłek, otrzymać leki, odzież, a także skorzystać z pomocy pielęgniarki. Autobus obsługiwali wolontariusze rekrutujący się z mieszkańców Schroniska przy ul. Nowe Sady 17 oraz opiekun.

Trasa Autobusu na początku roku przebiegała ze Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17, poprzez Dworzec Łódź - Kaliska (przy al. Unii Lubelskiej), Dworzec Łódź - Żabieniec (parking w pobliżu budynku dworca), Stary Rynek przy ul. Podrzecznej, następnie Plac Barlickiego przy ul. Małej, do Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17.

W grudniu 2021 roku przebieg trasy autobusu został zmodyfikowany: wiodła ona od Schroniska Nowe Sady 17, przez Dworzec Łódź - Kaliska, Stary Rynek, Plac Barlickiego do Ryneczku na skrzyżowaniu ulic Przybyszewskiego/Tatrzańska. Zmiana trasy była spowodowana bliskością Noclegowni, która powstała przy ulicy Przybyszewskiego 251/253 w Łodzi (prowadzonej od kwietnia 2021 r. przez Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej w Łodzi) oraz obserwacjami Towarzystwa związanymi z ilością osób korzystających ze wsparcia oferowanego przez „Autobus” w danych lokalizacjach miasta i ich potrzebami.

W 2021 r. w Autobusie wydano 13 245 gorących posiłków oraz 210 sztuk odzieży (odzieży nie wydawano w okresie 01.01 – 15.03.2021 r. ze względu na obostrzenia związane z pandemią Covid-19).

W roku 2021 odstąpiono od przewożenia osób potrzebujących do miejsc noclegowych ze względu na obostrzenia epidemiologiczne.

4.5. Punkt Pomocy Charytatywnej

W 2021 r. zadanie realizował Caritas Archidiecezji Łódzkiej z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 111.

W ramach realizacji zadania podmiot zapewniał niezbędną odzież, bieliznę i obuwie, artykuły chemiczne, sprzęt gospodarstwa domowego, suchy prowiant osobie lub rodzinie, która była tego pozbawiona. Punkt zapewniał możliwość skorzystania z pryszniców, pralki, usługi fryzjerskiej, ze wsparcia merytorycznego w formie prowadzonych grup wsparcia, samopomocowych, konsultacji z pracownikiem socjalnym i prawnikiem. Aby zaktywizować osoby zgłaszające się do Punktu Pomocy Charytatywnej, na kanwie dotychczasowej ogrzewalni (która okazała się nieefektywną formą wsparcia), powstała "Świetlica dla osób bezdomnych". Uczestnicy brali udział w warsztatach aktywizacyjnych z doradcą zawodowym, warsztatach z psychologiem, spotkaniach ze streetworkerami, terapeutą uzależnień. Były również przeprowadzone warsztaty w zakresie wolontariatu. Uczestnicy otrzymali również napoje i posiłek.

Z Punktu Pomocy Charytatywnej mogły korzystać osoby i rodziny w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności

w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, z powodu alkoholizmu

i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej i ekologicznej.

W 2021 r. z pomocy Punktu Pomocy Charytatywnej Caritas skorzystało 860 osób.

4.6. Streetworking

Streetworkerzy zatrudnieni w strukturze MOPS w Łodzi podejmowali w stosunku do osób z grup marginalizowanych, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, działania polegające na aktywizacji społecznej poprzez wsparcie terapeutyczne, wsparcie społeczne oraz grupy samopomocowe.

Pomocą objęte były osoby bezdomne pozostające poza instytucjonalnym systemem opieki i wsparcia, zepchnięte poza obszar normalnego funkcjonowania w społeczeństwie, nie korzystające ze stacjonarnych form pomocy.

W 2021 r. streetworkerzy podczas swojej codziennej pracy opartej na stałej relacji z osobami bezdomnymi, wykonywanej na ulicach miasta, utrzymywali kontakt 236 osobami – z czego z 26 osobami rozpoczęto pracę w 2021 roku.

Dzięki wytrwałości i codziennemu kontaktowi z osobami, które wyrażały chęć udzielenia im wsparcia:

- motywowano i pomagano w dostaniu się na terapię dla osób uzależnionych od alkoholu;
- wspierano przy procesie docierania do schronisk i noclegowni;
- wspierano przy powrotach do rodzinnych miast;
- współpracowano ze służbami miejskimi i pogotowiem;
- udzielano pomocy w formie posiłku, odzieży, środków higienicznych, opatrunków medycznych itp.

Ponadto streetworkerzy:

- motywowali osoby bezdomne do udziału w projekcie „Aktywizacja Plus” oraz wspierali uczestników projektu w podejmowaniu działań związanych z uporządkowaniem swoich spraw;
- współpracowali z Caritas, Regionalnym Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Stowarzyszeniem Inicjatywa Rozsądnych Polaków, Zgromadzeniem Sióstr Misjonarek Miłości;
- uczestniczyli w V Światowym Dniu Ubogich oraz akcji szczepień dla osób w kryzysie bezdomności;
- prowadzili profil informacyjno - edukacyjny na portalu społecznościowym Facebook, pełniący również funkcję komunikacyjną pomiędzy obywatelami a streetworkerami;
- prowadzili grupy wsparcia oraz spotkania indywidualne w Klubach Integracji Społecznej;
- prowadzili zbiórki żywności, odzieży, obuwia i kocy, które rozdawali potrzebującym na ulicach;
- prowadzili akcję informacyjną wśród osób bezdomnych dotyczącą profilaktyki zdrowotnej w związku z rozprzestrzeniającym się wirusem Sars – CoV – 2;
- w ramach współpracy z Uniwersytetem Łódzkim przeprowadzono zajęcia ze studentami na temat streetworkingu;

- uczestniczyli w spotkaniach organizacyjnych z służbami miejskimi;
- brali udział w konsultacjach z przedstawicielem studenckiego koła naukowego pracy socjalnej i socjologii „social force”. Udział w podcaście nagrany w celu wzięcia udziału w konkursie Polskiego Towarzystwa Socjologicznego "Przeoczone w Pandemii";
- brali udział w konferencji dotyczącej pracy socjalnej w obliczu wyzwań pandemii Covid-19 w ujęciu międzynarodowym organizowanej przez Uniwersytet Łódzki;
- brali udział w panelu dyskusyjnym: Bezdomność - jak pomagać? organizowanym przez Centrum Dialogu im. Marka Edelmana;
- brali udział w spotkaniach Komisji do spraw przeciwdziałania bezdomności w Łodzi.

5. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu

5.1. Pomoc żywnościowa

W 2021 r. zadanie realizowała Fundacja Bank Żywności w Łodzi im. Marka Edelmana z siedzibą w Łodzi przy al. Piłsudskiego 150/152, która nieodpłatnie pozyskiwała żywność od firm z sektora prywatnego i nieodpłatnie przekazywała ją organizacjom pozarządowym (stowarzyszeniom i fundacjom), podmiotom kościelnym oraz podmiotom publicznym zajmującym się niesieniem pomocy m.in. osobom uzależnionym i ich rodzinom, osobom pozbawionym środków niezbędnych do życia, podopiecznym świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych, osobom bezdomnym, ofiarom przemocy, podopiecznym domów dziecka, podopiecznym domów pomocy społecznej.

W 2021 r. Fundacja przekazała 44 organizacjom pomocowym 578 162,28 kg żywności, która dotarła do beneficjentów.

5.2. Hostel dla osób z problemem alkoholowym

Osoby bezdomne uzależnione od alkoholu, środków psychoaktywnych, opuszczające zakłady karne miały możliwość korzystania z dwóch całodobowych hosteli prowadzonych na zlecenie Miasta przez Stowarzyszenie Samopomocowe „Abakus” z siedzibą w Łodzi. Ze wsparcia w hostelu przy ul. Próchnika 5 korzystali mężczyźni, natomiast z pomocy w hostelu ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 58/6 korzystały kobiety.

W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie w obu hostelach podejmowało następujące działania:

- zapewnienie schronienia przez całą dobę,
- zapewnienie wyżywienia, środków higieny osobistej,
- zapewnienie łazienki i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie symptomów nawrotów choroby oraz nabycia umiejętności radzenia sobie z nimi,
- prowadzenie grupy wsparcia dla mieszkańców hostelu,
- prowadzenie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

W 2021 r. z pomocy Hostelu przy ul. Próchnika 5 skorzystało 34 mężczyzn, z kolei z pomocy hostelu przy ul. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 58/6 skorzystało 14 kobiet.

6. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków psychoaktywnych

6.1. Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

W 2021 r. realizację zadania polegającego prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem narkotykowym (hostelu), Miasto Łódź powierzyło Stowarzyszeniu MONAR z siedzibą w Kęblinach przy ul. Strykowskiej 3. Zadanie realizowane było w Ośrodku Rehabilitacyjno - Readaptacyjnym w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 225.

W ramach zadania Podmiot zobowiązany był do:

- zapewnienia schronienia przez całą dobę,
- zapewnienia wyżywienia, środków higieny osobistej,
- zapewnienia łazienki i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie symptomów nawrotów choroby oraz nabycia umiejętności radzenia sobie z nimi,
- prowadzenia grupy wsparcia dla mieszkańców ośrodka lub w zależności od potrzeb prowadzenie sesji zajęć indywidualnych lub grupowych.

W 2021 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 116 osób, w tym 17 kobiet, 96 mężczyzn i 3 dzieci.

6.2. Program reintegracji zawodowej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

Osoby bezrobotne uzależnione od substancji psychoaktywnych, które ukończyły terapię uzależnień, uczestniczyły w programie reintegracji zawodowej realizowanym przez Stowarzyszenie MONAR z siedzibą w Kęblinach przy ul. Strykowskiej 3.

W ramach zadania były prowadzone zajęcia motywacyjno-edukacyjne pomagające w starciu zawodowym. Ponadto w ramach zadania przeprowadzone były kursy i szkolenia zawodowe: kurs z zakresu obsługi wózków widłowych, kurs koparko-ładowarki, kurs spawania, dzięki którym uczestnicy podnieśli kwalifikacje i zwiększyli swoje szanse zatrudnienia na rynku pracy.

W 2021 r. z programu skorzystało 21 osób.

6.3. Program reintegracji społecznej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

W 2021 r. program reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających środki psychoaktywne, które ukończyły program terapeutyczny, realizował Łódzki Oddział Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” z siedzibą w Łodzi przy ul. Spacerowej 9/13 lok. 2.

W ramach zadania realizowany był program reintegracji społecznej osób uzależnionych po zakończonym procesie leczenia w ośrodku stacjonarnym poprzez grupę terapeutyczną i warsztaty umiejętności psychospołecznych.

W 2021 r. w programie uczestniczyło 45 osób.

7. Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

W roku 2021 osobom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi udzielił pomocy w formie pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 4 wychowanków – 16 908 zł.

Osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie Ośrodek udzielił pomocy w formie pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 1 wychowanka – 6 592 zł.

Natomiast osobom opuszczającym zakłady poprawcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi udzielił pomocy w formie:

- pieniężnej na usamodzielnienie dla 1 wychowanka – 5 289 zł,
- pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 1 wychowanka – 1 058 zł,
- rzeczowej na zagospodarowanie dla 1 wychowanka – 1 000 zł.

Wydatki na pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w 2021 r. wyniosły łącznie 30 847 zł.

8 Pomoc rodzinie w sytuacji kryzysowej i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

8.1. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny w Łodzi działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje zadania określone w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245) i gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uchwalanych corocznie przez Radę Miejską w Łodzi.

Zadaniem Zespołu, zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest inicjowanie działań mających na celu minimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie i koordynowanie działań podmiotów realizujących zadania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi miasta Łodzi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- powoływanie grup roboczych, składających się z przedstawicieli różnych podmiotów, których celem jest minimalizowanie i niwelowanie zjawiska przemocy w indywidualnych przypadkach procedowanych Niebieskich Kart
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2021 roku wszczęto łącznie 1 220 procedur „Niebieskie Karty”, przeprowadzono podczas działań Grup Roboczych 2 833 postępowania dotyczące indywidualnych przypadków występowania przemocy w rodzinie, przy czym w związku z pandemią COVID-19, powodującą ograniczenia w kontaktach, część z postępowań była prowadzona systemem zdalnym.

W środowiskach z małoletnimi dziećmi, celem zabezpieczenia ich funkcjonowania skierowano 414 wniosków do Sądu Rodzinnego, informujących o wszczęciu procedury Niebieskie Karty, do prokuratury skierowano łącznie 239 zawiadomień o występowaniu zjawiska noszącego znamiona przemocy domowej.

Członkowie Grup Roboczych podejmowali działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, poprzez kierowanie do programu korekcyjno - edukacyjnego, mającego na celu ograniczenie zachowań noszących znamiona przemocy, zmotywowanie do podjęcia terapii indywidualnej, czy grupowej w tym zakresie. Do programu korekcyjno-edukacyjnego zakwalifikowano łącznie 111 osób. Osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie w większości przypadków negują istnienie takich sytuacji i odmawiają podejmowania działań dotyczących procesu radzenia sobie z zachowaniami wchodzącymi w spektrum przemocy.

W 2021 r. wdrożono działania Grup Wsparcia dla ofiar przemocy domowej. Osoby potrzebujące tego rodzaju wsparcia mogły od października 2021 r. korzystać z niego w:

- Towarzystwie Przyjaciół Dzieciom - Oddział Polesie przy ul. Gdańska 150,
- Klubie Integracji Społecznej przy ul. Objazdowa 17,
- Klubie Integracji Społecznej przy ul. Księży Młyn 2.

Na terenie Łodzi działają także Grupy Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej przy ul. Niciarnianej 41.

8.2. Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy

Ofiary przemocy miały możliwość korzystania ze schronienia w prowadzonym przez Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Psychoterapii Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Łodzi przy ul. Franciszkańskiej 85.

Podmiot w ramach realizacji zadania zapewniał ofiarom przemocy: schronienie, pomoc socjalną i terapeutyczną. Ofiarom przemocy udzielane były porady pielęgniarские, psychologiczne, prawne, socjalne, prowadzono terapię indywidualną, grupową, rodzinną oraz z zajęcia socjoterapeutyczne.

W 2021 r. z pomocy udzielanej w placówce korzystało rotacyjnie 118 osób, w tym 53 kobiety, 3 mężczyźni oraz 62 dzieci (planowana liczba miejsc 24).

8.3 Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Centrum Służby Rodzinie z siedzibą w Łodzi przy ul. Broniewskiego 1a kontynuowało na zlecenie Miasta realizację zadania polegającego na prowadzeniu domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W ramach realizacji zadania Dom Samotnej Matki im. Stanisławy Leszczyńskiej w Łodzi przy ul. Broniewskiego 1a zapewniał matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, całodobowy, okresowy pobyt oraz podstawowe usługi obejmujące:

1) w zakresie interwencyjnym:

- zapewnienie schronienia kobietom w ciąży w okresie okołoporodowym,
- izolowanie osób ubiegających się o pomoc od sprawców przemocy,
- wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- zapobieganie marginalizacji społecznej przez umożliwienie mieszkańcom odnalezienia miejsca w społeczeństwie i powrót do normalności po odrzuceniu ich przez rodziny, partnerów
czy środowisko z powodu nieoczekiwanego macierzyństwa lub konieczności przezwyciężenia sytuacji kryzysowej,
- zapobieganie sieroctwu społecznemu przez przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania roli rodzicielskiej,
- zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, a zwłaszcza wzorca wyuczonej bezradności;

2) w zakresie potrzeb bytowych:

- zapewnienie całodobowego, okresowego pobytu dla trzydziestu mieszkańców, przy czym liczba ta może ulegać zmianom, zależnie od możliwości domu w zakresie spełnienia pozostałych standardów,
- odrębne pomieszczenia do spania oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego dla mieszkańców z dziećmi,
- pokoje dla mieszkanki w ciąży przeznaczone maksymalnie dla trzech osób oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego,
- ogólnodostępne łazienki, wyposażone w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców, jak i dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
- ogólnodostępną kuchnię do samodzielnego sporządzania posiłków oraz co najmniej jedno dodatkowe pomieszczenie do przyrządzania i spożywania drobnych posiłków,
- pomieszczenia do prania i suszenia;

3) w zakresie opiekuńczo-wspomagającym:

- podstawową pielęgnację mieszkańca w czasie choroby oraz opiekę nad dzieckiem w czasie choroby opiekuna dziecka,
- umożliwienie korzystania ze świadczeń zdrowotnych,
- pomoc w załatwianiu spraw osobistych w przypadku wystąpienia takiej potrzeby,
- środki higieny osobistej, środki czystości w sytuacji, gdy nie ma możliwości ich samodzielnego zakupu.

W 2021 r. z pomocy placówki skorzystały łącznie 146 osób.

9. Pomoc dla cudzoziemców i migrantów

9.1. Pomoc cudzoziemcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji uchodźców

W 2021 roku w ramach zadania „Pomoc dla cudzoziemców” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował 6 Indywidualnych Programów Integracji, które obejmowały 10 osób, z których jeden wniosek był kontynuowany z 2020 roku (dotyczył 4 osób). Kwota świadczeń wypłaconych w 2021 roku wyniosła 50 128,90 zł, obejmowała świadczenie integracyjne przeznaczone

na utrzymanie uchodźców, w tym 116,10 zł to kwota przeznaczona na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi złożono także 8 wniosków, w stosunku do których nie zakończono procedury przyznawania świadczeń.

Cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą objęci byli wsparciem w formie pracy socjalnej, która polegała na monitorowaniu postępów w procesie integracji oraz wsparciu w kontaktach cudzoziemców z instytucjami (szkołami, do których uczęszczają dzieci, szkołami językowymi, Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi). Pracownik socjalny wspierał cudzoziemców w rozwiązywaniu codziennych problemów, wyjaśniał formalności administracyjne, towarzyszył podczas wizyt w instytucjach, proponował kontakt z organizacjami, mogącymi wesprzeć cudzoziemca.

Świadczenie integracyjne finansowane jest przez Wojewodę Łódzkiego.

9.2. Pomoc repatriantom

W 2021 roku w ramach zadania „Pomoc dla repatriantów” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w formie wypłaty świadczeń zrealizowano 2 decyzje, z których jedna przyznana była przez Prezydenta Miasta Łodzi w ramach pomocy finansowej na częściowe pokrycie poniesionych kosztów remontu i wyposażenia lokalu mieszkalnego na kwotę 6 577,07 zł, natomiast druga decyzja na kwotę 13 879,18 zł wydana została przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji z przeznaczeniem na przejazd, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, które finansował Wojewoda Łódzki.

9.3. Pomoc z tytułu Karty Polaka

W związku z realizacją zadania wynikającego z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598), związanego z wypłatą świadczeń pieniężnych osobom, które złożyły wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, w 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi prowadził wypłatę świadczeń na podstawie 155 decyzji wydanych przez Wojewodę Łódzkiego, na łączną kwotę 1 543 575,00 zł. Do dnia 31 grudnia 2021 roku wypłacono świadczenia na podstawie 147 decyzji na łączną kwotę 1 467 510 zł. Dotacja na wypłatę świadczenia finansowana jest przez Wojewodę Łódzkiego.

10. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (90 dni)

W 2021 roku, na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przeprowadził postępowania administracyjne, w wyniku którego wydano 1 313 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Prawo to przyznano osobom, które nie były ubezpieczone i spełniały kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Wydatki związane z wydawaniem decyzji w roku 2021 r. wyniosły 54 291,00 zł – w ramach dotacji z budżetu państwa na ten cel.

11. Praca socjalna

Praca socjalna miała na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W pracy socjalnej wykorzystywane były właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona była osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Praca socjalna prowadzona była:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Ogółem w 2021 roku pracą socjalną objętych było 14 335 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 22 173), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 1 247 rodzin (2 448 osób w tych rodzinach). Praca socjalna prowadzona była również w oparciu o kontrakt socjalny i projekt socjalny. W 2021 r. realizowano 153 kontrakty z osobami i rodzinami w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej oraz 45 kontraktów z osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ramach pracy socjalnej realizowano także 5 projektów socjalnych mających na celu wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób, rodzin i grup oraz wzrost samoorganizacji i spójności środowisk lokalnych, a przez to zapobieganie procesom marginalizacji i wykluczenia społecznego.

CZĘŚĆ II Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1. Informacja z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny

Zadania z zakresu wspierania rodziny zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania skierowane były do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzinom zapewniano wsparcie polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny było prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny było prowadzone za jej zgodą.

Na podstawie Uchwały NR XLII/1313/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 12 maja 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie likwidacji centrów administracyjnych oraz utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej i nadania jej statutu, część zadań z zakresu wspierania rodziny, określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 1 lipca 2021 r. przejęło Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej, a Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej zmienił nazwę na Wydział Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń.

1.1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa

Rodzina, w której stwierdzono trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, miała możliwość skorzystania ze wsparcia w formie konsultacji prowadzonych przez specjalistów zatrudnionych w Wydziałach Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (psychologów i pedagogów), do których zadań należało dokonanie diagnozy problemów występujących w rodzinie i ewentualnie skierowanie do dalszych form wsparcia.

Do zadań specjalistów należało m. in.: rozwijanie umiejętności psychospołecznych, udzielanie pomocy i wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzenie indywidualnych spotkań o charakterze profilaktycznym, diagnozowanie sytuacji wychowawczych, minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogły skorzystać z pomocy oferowanej przez jednostki specjalistycznego poradnictwa prowadzone przez 2 organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta.

Jednostki udzielały porad specjalistycznych osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. W 2021 roku z poradnictwa psychologicznego, psychospołecznego, prawnego i terapii rodzinnej skorzystały 490 osoby, którym udzielono 1 893 porady.

1.2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

Celem pracy asystentów rodziny było udzielanie rodzinie pomocy w pokonywaniu bieżących problemów, w nabyciu i doskonaleniu umiejętności społecznych oraz zwiększeniu kompetencji rodzicielskich. O przydzieleniu rodzinie asystenta rodziny wnioskował pracownik socjalny, po dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Asystent rodziny prowadził pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Podstawowe zadania realizowane przez asystenta obejmowały:

- 1) opracowanie i realizację planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Na dzień 31.12.2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi dysponował 20 etatami asystentów rodziny. Wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie 492 rodziny ujawniające problemy opiekuńczo-wychowawcze.

1.3 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Placówki wsparcia dziennego stanowiły jedną z form wspierania rodziny, mającą na celu udzielenie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

W 2021 r. placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewniającej dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
- 2) opiekuńczo-specjalistycznej, do której zadań należała w szczególności opieka i wychowanie, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych;
- 3) pracy podwórkowej realizującej działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Zadaniem pracowników placówek wsparcia dziennego było pomaganie rodzicom w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym celu podejmowali współpracę ze szkołami, kuratorami sądowymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Wychowankowie placówek objęci byli pomocą w zakresie dożywiania, a także doposażenia w artykuły szkolne. Zapewniono im możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, rozwijania swoich zainteresowań.

Dzięki podejmowanym przez pracowników działaniom wychowankowie placówek wsparcia dziennego mieli szansę na zrównoważony rozwój oraz wyrównanie szans edukacyjnych.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone były przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2021 r. podmioty niepubliczne prowadziły 27 placówek,

dysponujących 880 miejscami. W skali całego okresu sprawozdawczego do placówek wsparcia dziennego uczęszczało narastająco 1 202 dzieci i młodzieży.

1.4. Programy wspierające z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

W 2021 r. zadanie, na zlecenie Miasta Łodzi, realizowało Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki) z siedzibą w Łodzi przy ul. Brauna 5. Głównym celem była realizacja programów wspierających w formie warsztatów korekcyjno-edukacyjnych, w szczególności dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Uczestniczący w warsztatach rodzice wzmocnili kompetencje opiekuńczo – wychowawcze. Zajęcia prowadzone były zgodnie z wytycznymi Ogólnopolskiego Programu „Szkoly dla Rodziców i Wychowawców”.

W ramach zadania została poruszona tematyka z zakresu:

- radzenia sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą,
- nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, czynienie małych kroków ku lepszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości,
- nauka dialogu i kształtowania więzi opartych na wzajemnym szacunku,
- budowanie wzajemnych (opartych na więzi i szacunku) relacji między dziećmi,
- wpływu grupy rówieśniczej na dzieci,
- nabycia umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów wewnątrzrodzinnych.

Ponadto przeprowadzono zajęcia socjoterapeutyczne dla uczestników zadania, zajęcia fotograficzne, warsztaty bębniarskie oraz indywidualne konsultacje dla rodziców/opiekunów.

W warsztatach wzięło udział 21 osób.

W 2021 r. w ramach szkolenia z zakresu umiejętności i kompetencji wychowawczych przeszkolono 61 osób (rodziny zastępcze i rodziny biologiczne). Szkolenie przygotowano i zrealizowano w oparciu o autorski program Zespołu Szkoleń i Kwalifikacji. Zakres merytoryczny opracowano na podstawie literatury: Szkoła dla rodziców i wychowawców - J. Sakowska, Jak mówić żeby dzieci nas słuchały - Jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły - A. Faber, E. Mazlish, Odwrócona relacja - M. Souneland, NIE z miłości - Jasper Juule.

Dodatkowo przygotowano i przeprowadzono szkolenie z zakresu pracy z emocjami i ze stresem - warsztat ten ukończyło 5 osób.

2. Informacja z realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej

2.1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki przez rodziców, powiat zobowiązany jest zapewnić dziecku opiekę w pieczy zastępczej. Najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej jest uzależnienie rodziców od alkoholu.

TABELA Nr 9

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2021 r. ze względu na przyczynę

Przyczyna	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy rodzinnej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej	łącznie
Uzależnienie rodziców, w tym:	715	241	956
Uzależnienie rodziców od alkoholu	623	235	858
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	303	94	397
Pólsieroctwo	88	0	88
Sieroctwo	48	5	53
Przemoc w rodzinie	41	52	93
Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	2	4	6
Długotrwała choroba co najmniej jednego z rodziców	28	10	38
Pobyt za granicą z powodu pracy zarobkowej co najmniej jednego z rodziców	25	3	28
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	3	5	8
Ubóstwo	1	1	2
Bezrobocie	0	0	0
Inne	146	36	182
Małoletnie matki	0	5	5

Analizy dokonano na podstawie liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej w dniu 31 grudnia 2021 r.

2.1.1. Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej

Rodzinnymi formami pieczy zastępczej są:

a) rodziny zastępcze:

- spokrewnione,
- niezawodowe,
- zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne,

b) rodzinne domy dziecka.

TABELA Nr 10

Rodzinne formy pieczy zastępczej funkcjonujące w 2021 r. na terenie Łodzi (narastająco)

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	717	930
Rodziny zastępcze niezawodowe	273	312
Rodziny zastępcze zawodowe	31	90
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	29	40
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	18	70
Rodzinne domy dziecka	32	205
Razem	1 100	1 647

W 2021 r. funkcjonujące na terenie Łodzi rodzinne formy pieczy zastępczej objęły opieką łącznie 1 647 dzieci, z czego 95 dzieci to mieszkańcy innych powiatów. W przypadku niemożności

umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej na terenie powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przepisy pozwalają na zawarcie odpowiednich porozumień. W tym zakresie Miasto Łódź współpracowało w 2021 r. z 16 powiatami, w tym z 15 powiatami zawarto 20 nowych porozumień.

W zakresie zapewnienia łódzkim dzieciom opieki w formach rodzinnych, Miasto w 2021 r. współpracowało z 65 powiatami, w tym z 19 powiatami zawarto w ubiegłym roku 54 nowe porozumienia. Dotyczyły one 52 łódzkich dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Łącznie w 2021 r. 262 małoletnich mieszkańców Łodzi znalazło opiekę w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

2.1.2. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej

W 2021 r. rodzinne formy pieczy zastępczej opuściło 248 dzieci:

- 20 zostało przysposobionych;
- 26 powróciło do domu rodzinnego;
- 20 zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej;
- 11 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 44 opuściło rodzinne formy pieczy zastępczej z innej przyczyny,
- 127 usamodzielniało się.

2.1.3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie instytucjonalnej

Instytucjonalną pieczę zastępczą, prowadzoną przez powiat lub na zlecenie powiatu stanowią placówki opiekuńczo – wychowawcze typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- rodzinnego,
- specjalistyczno – terapeutycznego.

Na terenie Miasta Łodzi na dzień 31 grudnia 2021 r. funkcjonowało 35 placówek opiekuńczo-wychowawczych, z tego 21 prowadzonych przez powiat (od 1 lipca 2021 r. za pośrednictwem Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej), tj.:

- 16 socjalizacyjnych,
- 2 publiczne typu rodzinnego,
- 3 typu interwencyjnego

oraz 14 prowadzonych na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne, tj.:

- 10 placówek typu rodzinnego, prowadzonych przez Fundację „Happy Kids”,
- 1 placówka typu socjalizacyjnego prowadzona przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Sióstr Salezjanek,
- 3 placówki typu specjalistyczno – terapeutycznego, w tym 1 prowadzona przez Stowarzyszenie Ewangelizacyjno-Charytatywne „Mocni w Duchu”, 1 prowadzona przez Fundację „Dom w Łodzi” oraz 1 prowadzona przez Fundację „Moje Drzewko Pomarańczowe”.

TABELA Nr 11

Liczba placówek opiekuńczo – wychowawczych wg podmiotu prowadzącego

Typ placówki	Liczba publicznych placówek opiekuńczo - wychowawczych Placówki publiczne	Liczba publicznych placówek opiekuńczo - wychowawczych Placówki niepubliczne	Liczba miejsc organizacyjnych (wg stanu na 31 grudnia 2021 r.) Placówki publiczne	Liczba miejsc organizacyjnych (wg stanu na 31 grudnia 2021 r.) Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	15	1	198	14
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	1	-	90	-
Interwencyjne	3	-	42	-
Rodzinne	2	10	16	75
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	3	-	22
Razem	21	14	346	111

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych, funkcjonujących na terenie Miasta, wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. przebywało 458 dzieci. Ww. placówki dysponowały łącznie na koniec roku 457 miejscami organizacyjnymi, w tym: 346 w placówkach publicznych oraz 111 miejscami w placówkach niepublicznych.

Liczba wydanych skierowań w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. dla dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych mieszczących się na terenie Łodzi to 327, w tym:

- typu interwencyjnego - 202 skierowania,
- typu socjalizacyjnego - 97 skierowań,
- typu rodzinnego - 26 skierowań,
- typu specjalistyczno-terapeutycznego – 2 skierowania.

W 2021 r. sąd rodzinny przesłał do realizacji 135 orzeczeń dotyczących umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w tym 126 w trybie zarządzenie tymczasowego i 9 kończących postępowanie. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. na umieszczenie w placówce typu socjalizacyjnego i rodzinnego oczekiwało 5 dzieci przebywających w placówkach typu interwencyjnego i w środowisku.

TABELA Nr 12

Liczba dzieci w łódzkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Typ placówki	Liczba dzieci przyjętych w 2021 r. Placówki publiczne	Liczba dzieci przyjętych w 2021 r. Placówki niepubliczne	Liczba dzieci objętych opieką w 2021 r. Placówki publiczne	Liczba dzieci objętych opieką w 2021 r. Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	82	1	298	15
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	95	-	187	-

Typ placówki	Liczba dzieci przyjętych w 2021 r. Placówki publiczne	Liczba dzieci przyjętych w 2021 r. Placówki niepubliczne	Liczba dzieci objętych opieką w 2021 r. Placówki publiczne	Liczba dzieci objętych opieką w 2021 r. Placówki niepubliczne
Interwencyjne	116	-	219	-
Rodzinne	5	11	20	78
Specjalistyczno - terapeutyczne	-	2	-	25
Razem	298	14	724	118

W 2021 r. funkcjonujące na terenie Łodzi instytucjonalne formy pieczy zastępczej objęły opieką łącznie 842 dzieci, z czego 32 dzieci to mieszkańcy innych powiatów. W zakresie zapewnienia łódzkim dzieciom opieki w formie instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku sprawozdawczym 28 dzieci przebywało w placówkach na terenie innych powiatów, a 13 dzieci przebywało w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych poza powiatem. Ponadto w 2021 r. do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego „Tuli Luli” w Łodzi prowadzonego przez Fundację „Gajusz” na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi trafiło 15 łódzkich dzieci.

2.1.4. Dzieci, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze

W 2021 r. łódzkie placówki opiekuńczo – wychowawcze opuściło łącznie 309 dzieci, z czego:

- 68 wychowanków powróciło do rodziny naturalnej,
- 22 wychowanków zostało przysposobionych,
- 122 wychowanków zostało umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej (zarówno w łódzkich, jak i na terenie innych powiatów),
- 89 wychowanków zostało przeniesionych do innych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 3 umieszczono w MOW,
- 5 wychowanków opuściło pieczę z przyczyn innych wyżej nie wskazanych.

TABELA Nr 13

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie powrotu dzieci do rodziny naturalnej, adopcyjnej lub umieszczenia dzieci w rodzinnych formach opieki (wg typu placówki)

Typ placówki	Powrót do rodziny naturalnej	Umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej	Umieszczenie w rodzinie adopcyjnej	Umieszczenie w innej placówce
Socjalizacyjne	10	16	0	21
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	29	66	22	5
Interwencyjne	29	39	0	54
Rodzinne	0	0	0	5
Specjalistyczno - terapeutyczne	0	1	0	0
Razem	68	122	22	85

2.2. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzinnych form pieczy zastępczej

W roku sprawozdawczym utworzono 93 nowe rodziny zastępcze dla 133 dzieci oraz 1 rodziny dom dziecka.

TABELA Nr 14

Nowe rodzinne formy pieczy zastępczej utworzone w 2021 r.

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	55	88
Rodziny zastępcze niezawodowe	37	44
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	1	1
Rodzinne domy dziecka	1	0
Razem	94	133

TABELA Nr 14A

Rodzinne formy pieczy zastępczej powstałe w 2021 r. w wyniku przekształceń z rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze zawodowe	3	5
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	6	11
Pogotowia rodzinne	0	0
Rodzinne Domy Dziecka	3	10
Razem	12	26

Mając na względzie rozwój rodzicielstwa zastępczego, Miasto Łódź oferowało rodzinnym formom pieczy zastępczej następujące przywileje:

- zwolnienie z opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Miasto Łódź w odniesieniu do dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka (Uchwała

- Nr V/163/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Miasto Łódź) - w 2021 r. z powyższego uprawnienia skorzystało 79 dzieci, w tym 33 dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych, 7 dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych, 11 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych, 6 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych, 9 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego, 12 dzieci z rodzinnych domów dziecka,
- prawo do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej w przypadku dzieci uczących się i wychowujących w rodzinach zastępczych, posiadających czworo i więcej dzieci oraz w zawodowych rodzinach zastępczych (Uchwała Nr XLII/1108/17 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia opłaty za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi) – w 2021 r. uprzywilejowanych w tym zakresie było 94 dzieci, w tym 3 dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych, 2 dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych, 29 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych, 5 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych, 8 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego, 47 dzieci z rodzinnych domów dziecka.

2.3. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin pomocowych

W przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodu:

- problemów zdrowotnych,
- nieprzewidzianych zdarzeń losowych,
- zaplanowanego wypoczynku,

piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej. Rodziną pomocową może być funkcjonująca rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka bądź osoby w tym zakresie przeszkolone, a podstawą umieszczenia dziecka jest umowa zawarta pomiędzy starostą a rodziną.

W 2021 r. zawartych zostało 6 umów stanowiących podstawę umieszczenia dzieci w rodzinie pomocowej, w tym:

- 2 umowy z osobą przeszkoloną do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej,
- 2 umowy z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka,
- 2 umowy z rodziną zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego.

W 2021 r. przyczyną umieszczenia dzieci w rodzinach pomocowych było korzystanie z przysługującego prawa do czasowego niesprawowania opieki. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymiar wypoczynku nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. Czas pobytu dziecka w rodzinie pomocowej nie może przekroczyć 2 miesięcy.

W 2021 r. z przysługującego prawa do czasowego niesprawowania opieki skorzystały:

- 1 rodzina zastępcza niezawodowa,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna,
- 3 osoby prowadzące rodzinny dom dziecka.

Pod opieką rodzin pomocowych, z którymi podpisano umowy w 2021 r., znajdowało się łącznie

22 dzieci.

2.4. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinne oraz instytucjonalne formy pieczy zastępczej

Osobie pełnoletniej, opuszczającej rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo – wychowawczą udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych oraz zatrudnienia. Ponadto zapewnia się im pomoc prawną i psychologiczną. Pełnoletni wychowankowie rodzinnych form pieczy zastępczej objęci są również wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2021 r. pieczę zastępczą z tytułu usamodzielnienia opuściło 199 wychowanków, z czego:

- 127 wychowanków opuściło formy rodzinne,
- 72 wychowanków opuściło formy instytucjonalne.

2.4.1. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych

Jedną z form pomocy pełnoletnim osobom opuszczającym pieczę zastępczą, poza możliwością uzyskania lokalu z zasobu lokalowego Miasta, jest umożliwienie pobytu w mieszkaniu chronionym. Samodzielnie funkcjonujący podopieczni pieczy zastępczej mają do dyspozycji siedem mieszkań chronionych treningowych, w których zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności i sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w

integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Na terenie Łodzi w 2021 r. funkcjonowało 7 mieszkań chronionych dysponujących łącznie 32 miejscami, w tym: 5 mieszkań publicznych i do dnia 30 kwietnia 2021 r. 2 mieszkania prowadzone na zlecenie Miasta przez podmiot niepubliczny - „Fundację im. Joanny Bednarczyk”.

Mieszkania chronione prowadzone przez podmiot niepubliczny - „Fundację im. Joanny Bednarczyk”:

- mieszkanie mieszczące się w Łodzi przy Al. Unii 18 m. 5 – dysponujące 4 miejscami dla dziewcząt,
- mieszkanie mieszczące się w Łodzi przy ul. Więckowskiego 51 m. 16 – dysponujące 4 miejscami dla chłopców.

Mieszkania chronione prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi:

- mieszkanie mieszczące się w Łodzi przy Aleksandrowskiej 123, dysponujące 6 miejscami,
- mieszkanie powstałe w strefie zrewitalizowanej przy ul. Narutowicza 4 m. 9, dysponujące 3 miejscami,
- mieszkanie powstałe w strefie zrewitalizowanej przy ul. Tuwima 33, dysponujące 4 miejscami,
- mieszkanie powstałe w strefie zrewitalizowanej przy ul. Narutowicza 12 m. 8, dysponujące 6 miejscami,
- mieszkanie powstałe w strefie zrewitalizowanej przy ul. Narutowicza 12 m. 2, 3, 4, 5, 6, dysponujące 5 miejscami.

W 2021 r. w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przebywały 34 pełnoletnie osoby. Łącznie w 2021 r. z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 34 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, z czego 8 wychowanków,

którzy opuścili rodzinną pieczę zastępczą w roku sprawozdawczym. Jedna osoba, mimo wystawionej decyzji administracyjnej, nie skorzystała z pobytu w mieszkaniu.

W okresie styczeń - kwiecień 2021 r. w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Fundację im. Joanny Bednarczyk przebywały łącznie 4 pełnoletnie osoby.

2.4.2. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia

W 2021 roku Wydział Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi współpracował z Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami przy ul. Piotrkowskiej 21. W 2021 r. ww. podmiot kontynuował realizację projektu „Mój sposób na pracę! Kompleksowe wsparcie osób młodych z terenu całej Polski” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Dzięki projektowi 34 osoby, które opuściły pieczę zastępczą, znalazły zatrudnienie. Projekt zakładał doradztwo zawodowe, poradnictwo psychospołeczne, ocenę predyspozycji zawodowych oraz szkolenie zawodowe, w ramach którego nabywane są konkretne kwalifikacje. Uczestnicy otrzymali stypendium szkoleniowe wypłacane przez 4 miesiące (miesiąc szkolenia i 3 miesiące stażu).

2.4.3. Dodatkowe działania w zakresie udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi kontynuował współpracę z Fundacją Robinson Crusoe przy realizacji projektu „Senior-Junior. Mentoring w procesie usamodzielnienia”. W projekcie uczestniczyło 11 juniorów w wieku od 16 do 20 lat (5 osób pochodziło z pieczy instytucjonalnej, 6 z pieczy rodzinnej). Projekt zakończył się w listopadzie 2021 roku.

Kontynuowany był także projekt Fundacji Szczęśliwej Drogi w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Społecznym w Łodzi oraz Fundacją Robinsona Crusoe pn. „Dobry Początek” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014 – 2020, Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działania IX.1. Aktywna Integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W okresie od stycznia do grudnia 2021 roku w projekcie brało udział 144 pełnoletnich podopiecznych. Osoby te korzystały ze wsparcia i regularnych spotkań z asystentami usamodzielnienia. W okresie tym 20 pełnoletnich uczestników projektu korzystało ze wsparcia psychologicznego, a 16 brało udział w indywidualnej terapii uzależnień. Dodatkowo 9 osób uczęszczało na korepetycje z języka angielskiego, a 14 osób z matematyki.

2.5. Organizowanie szkoleń

Zgodnie z ustawą, do zadań powiatu należy organizowanie szkoleń podwyższających kwalifikacje i umiejętności rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, a także dla kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

W ramach limitu rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka wynikającego z „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Łodzi na lata 2020-2022” przyjętego Uchwałą

nr XVIII/730/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 grudnia 2019 r., w roku sprawozdawczym zostało zawartych 9 nowych umów, w tym 1 na prowadzenie rodzinnego domu dziecka, 1 na założenie rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 4 na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną oraz 3 na rodzinę zastępczą zawodową. W wyniku przekształceń form rodzicielstwa zastępczego w 2021 r. podpisano 5 dodatkowych umów, w tym 2 na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną oraz 3 na prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

2.6. Prowadzenie rejestru danych dotyczącego rodzinnych form pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, starosta prowadzi rejestr danych o osobach:

- zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka wraz z liczbą umieszczonych dzieci.

W 2021 r. do rejestru zostały wpisane wszystkie funkcjonujące zawodowe i niezawodowe rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka. Dane zostały opracowane w wersji papierowej i elektronicznej oraz zostały przesłane do właściwego sądu. Dane zawierały informacje o liczbie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

CZĘŚĆ III Działania na rzecz włączenia społecznego

1. Projekt „Rodzina w Łodzi do celu”

W okresie 01.10.2018 r. – 29.12.2021 r., zgodnie z umową nr RPLD.09.02.01-10-A006/18-00 z dnia 11.01.2019 r., podpisaną pomiędzy Gminą Łódź a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował projekt „Rodzina w Łodzi do celu”.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.2.1: Usługi społeczne i zdrowotne, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany był do rodzin biologicznych i rodzin zastępczych, a jego celem było wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych uczestników, wsparcie procesu rozwiązywania problemów rodzin wynikających z głębokich i utrwalonych zaburzeń emocjonalnych zarówno rodziców, jak i dzieci oraz, w rezultacie, poprawienie funkcjonowania rodzin.

W przypadku rodzin, którym decyzją Sądu odebrano dzieci, aktywność projektowa nakierowana była na działania zmierzające do powrotu dziecka do rodziny biologicznej, w przypadku rodzin, którym groziło odebranie dzieci aktywność dotyczyła działań prewencyjnych.

W ramach projektu wzmocnieniu uległa kadra MOPS w Łodzi. Zwiększono ilość asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologów i pedagogów. Do XII 2021 r. ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 765 osób.

Osiągnięte efekty: umiejętność rozwiązania problemów wynikających z głębokich i utrwalonych zaburzeń emocjonalnych zarówno rodziców, jak i dzieci, poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych w sferze opiekuńczo-wychowawczej.

Wydatki w ramach projektu w 2021 r.: 1 385 984,91 zł, w tym wkład własny 168 707,72 zł.

2. Projekt „Aktywizacja plus”

Okres realizacji 01.05.2019 r. – 30.06.2022 r. Projekt skierowany do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, klientów MOPS. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa uczestników projektu. W ramach reintegracji społecznej zastosowane zostaną następujące instrumenty oddziaływania: warsztat rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, szkolenie z podstaw obsługi komputera, terapię uzależnień, grupy wsparcia, kurs prawo jazdy kat. b. W ramach reintegracji zawodowej zastosowane będą z kolei takie instrumenty oddziaływania jak: poradnictwo zawodowe grupowe i indywidualne, szkolenia zawodowe. Zakładane efekty działań: podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych przywracających szansę na zatrudnienie osobom długotrwale bezrobotnym, oddalonym od rynku pracy.

W 2021 r. zrealizowano warsztaty rozwoju osobistego, poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe, kursy na prawo jazdy kategorii b, szkolenie z podstaw obsługi komputera. Do grudnia 2021 r. ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 128 osób.

Wydatki w ramach projektu w 2021 r.: 399 593,34 zł, w tym wkład własny 58 836,00 zł.

3. Projekt „Nasze świetlice”

Okres realizacji 01.07.2019 r. – 30.06.2022 r. zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Faktyczna realizacja projektu rozpoczęła się 17 lutego 2020 r. Zatrudniony został wówczas 1 pracownik socjalny w II Wydziale Pracy Środowiskowej oraz 1 asystent rodziny w I Wydziale Pracy Środowiskowej. Od dnia 1 czerwca 2020 r. rozpoczęto realizację działań w świetlicach środowiskowych i ogniskach wychowawczych. Celem projektu była poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców oraz niwelowanie deficytów rozwojowych i braków edukacyjnych u dzieci, poprzez rozszerzenie oferty wsparcia świetlic środowiskowych funkcjonujących na terenie miasta.

W ramach projektu w świetlicach/ogniskach została zatrudniona dodatkowa kadra i zorganizowano zajęcia, które wzbogaciły ofertę świetlic oraz przyczyniły się do rozwijania pasji i zainteresowań dzieci. W placówkach prowadzone były zajęcia matematyczne, naukowo-techniczne, informatyczne, lingwistyczne, z zakresu ekspresji kulturalnej oraz zajęcia specjalistyczne (psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne, socjoterapeutyczne).

Dzięki działaniom realizowanym w ramach projektu udało się osiągnąć następujące efekty:

- zmotywowanie dorosłych uczestników projektu do aktywizacji zawodowej,
- wyrównanie szans edukacyjnych dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych,
- poprawa zachowań dzieci i młodzieży oraz cech niezbędnych w życiu społecznym,
- poprawa zasad kultury osobistej życia codziennego oraz wzajemnego szacunku,
- poprawa koncentracji, kreatywności i twórczego myślenia,
- nabycie umiejętności współpracy w grupie, rozwinięcie poczucia współodpowiedzialności za grupę,

- rozwinięcie sfery emocjonalnej, poznawczej, społecznej, co wpłynęło na poprawę ich funkcjonowania na terenie domu, szkoły oraz świetlicy/ogniska/klubu, a także większą motywację do pracy,
- podniesienie kompetencji językowych i matematycznych, poprawa wyników w nauce.

W roku 2021 w ramach projektu zatrudniono rotacyjnie 3 pracowników socjalnych oraz 3 asystentów rodzinnych, po jednym w każdym Wydziale Pracy Środowiskowej.

Do otwartego konkursu ofert na realizację działań w świetlicach i ogniskach przystąpiło 10 organizacji pozarządowych (działania realizowane w 15 placówkach wsparcia dziennego). Wydatki realizatora projektu: Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w 2021 r.: 1 471 631,81 zł.

Ze wsparcia w ramach projektu w 2021 r. skorzystały 653 osoby.

Wydatki w ramach projektu w 2021 r.: 874 044,06 zł, w tym wkład własny 423 720,16 zł.

4. Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”

W okresie 01.01.2020 r. – 31.05.2022 r., zgodnie z umową nr RPLD.09.02.01-10-A011-19-00 z dnia 08.05.2020 r., podpisaną pomiędzy Liderem projektu: Towarzystwem Przyjaciół Niepełnosprawnych i Partnerami, w tym Gminą Łódź, a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizuje projekt „Opiekuńcza Łódź bis”. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.2.1: Usługi społeczne i zdrowotne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany jest do osób niesamodzielnych, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami oraz do ich rodzin i opiekunów. Uczestnicy projektu uzyskali dostęp do takich form pomocy jak: wsparcie: psychologa, pracowników socjalnych, prawnika, Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, mieszkania wspomagane, Rodzinny Dom Pomocy, usługi opiekuńcze i usługi opiekuńcze psychiatryczne w miejscu zamieszkania, wypożyczalnia sprzętu wspomagającego lub pielęgnacyjnego, zapewnienie transportu i posiłków. Efektem projektu będzie zwiększenie samodzielności oraz zdolności do uczestniczenia w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym osób niesamodzielnych, w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy.

W 2021 r. realizowane było wsparcie w postaci usług opiekuńczych, Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, Rodzinnego Domu Pomocy, mieszkań chronionych, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, poradnictwa prawnego, terapii psychologicznej, posiłków, usługi transportowej. Do grudnia 2021 r. w projekcie wzięło udział 1 447 osób.

Projekt realizowany w partnerstwie Miasta Łodzi/Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz MOPS w Łodzi z Towarzystwem Przyjaciół Niepełnosprawnych, Łódzki Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszeniem Dla Rodziny, Fundacją Pomocy Niepełnosprawnym „Okaż Serce”. Wydatki w ramach projektu w 2021 r.: 469 866,91 zł (2020-2021: narastająco 655 385,04 zł).

5. Projekt „Dobry początek”

W okresie 01.06.2020 r. – 31.05.2023 r., zgodnie z umową nr RPLD.09.01.01-10-A006/19-00 z dnia 24.07.2020 r., podpisaną pomiędzy Gminą Łódź i Partnerami projektu a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizuje projekt „Dobry początek”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.1.1: Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany jest do usamodzielniających się wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników projektu. W ramach reintegracji społecznej zaplanowano takie instrumenty oddziaływania, jak m.in.: wsparcie asystentów usamodzielnienia, tutoring, warsztaty rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, terapię uzależnień, grupy wsparcia, korepetycje. W ramach reintegracji zawodowej zaplanowano doradztwo zawodowe i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe. Zakładane efekty działań: podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, ułatwienie startu w dorosłe życie.

W 2021 r. realizowane były działania z zakresu aktywizacji społecznej: warsztaty, terapia, mentoring, wsparcie Asystentów Usamodzielnienia, grupy wsparcia dla młodych rodziców, warsztaty wyjazdowe, doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe. Do grudnia 2021 r. w projekcie wzięły udział 244 osoby.

Projekt realizowany jest w partnerstwie MOPS w Łodzi z Fundacją Szczęśliwej Drogi oraz Fundacją Robinson Crusoe.

Wydatki w ramach projektu w 2021 r.: 734 905,25 zł, w tym wkład własny 129 884,40 zł.

6. Projekt „Furtka do aktywizacji”

Okres realizacji projektu: 01.06.2021 r. – 30.06.2023 r. Umowa o dofinansowanie projektu podpisana została w dniu 8.11.2021 r. (RPLD.09.01.01-10-A012/20). Rzeczowy i finansowy okres realizacji projektu rozpocznie się w 2022 r.

Projekt skierowany do 100 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, nieaktywnych zawodowo, klientów MOPS.

Celem projektu jest przywrócenie UP zdolności do zatrudnienia poprzez wdrożenie instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej, których efektem będzie w pierwszej kolejności wzrost kompetencji społecznych i przywrócenie zdolności do wypełniania ról społecznych, a w konsekwencji wzrost kompetencji i kwalifikacji zawodowych i przywrócenie zdolności do zatrudnienia.

W ramach reintegracji społecznej zastosowane zostaną następujące instrumenty oddziaływania: warsztat rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, szkolenie z podstaw obsługi komputera, terapię uzależnień, grupy wsparcia. W ramach reintegracji zawodowej zastosowane będą z kolei takie instrumenty oddziaływania jak: poradnictwo zawodowe grupowe i indywidualne, szkolenia zawodowe.

7. Kluby Integracji Społecznej

W 2021 w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi funkcjonowały dwa Kluby Integracji Społecznej, tj.:

1. Klub Integracji Społecznej w Łodzi przy ul. Księży Młyn 2,
2. Klub Integracji Społecznej, w Łodzi przy ul. Objazdowej 17.

Kluby Integracji Społecznej finansowane były w ramach Celu II. Minimalizacja dysfunkcji życia rodzinnego i społecznego, wywołanych szkodliwym używaniem alkoholu, działanie 8,

pn. „Aktywizacja zawodowa osób z problemem alkoholowym w klubach integracji społecznej poprzez działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia” MPPiRPA na rok 2021, Projektu Dobry Początek oraz Projektu Aktywizacja Plus, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014-2020.

Działania podejmowane w Klubach Integracji Społecznej miały na celu przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego między innymi poprzez:

- minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,
- kształtowanie umiejętności w zakresie kompetencji społecznych,
- kształtowanie postaw samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia,
- opracowywanie i realizacja programów pomocowych,
- rozpoznawanie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,
- prowadzenie działalności samopomocowej w zakresie zwiększenia aktywności społecznej i korzystania z dostępnej infrastruktury.

W ramach działalności Klubów Integracji Społecznej, podjęto następujące działania reintegracyjne:

- doradztwo zawodowe jako rodzaj zindywidualizowanych i grupowych działań mających na celu zapewnienie uczestnikom pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, poruszania się po rynku pracy, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej;
- umożliwienie dostępu do Infokiosku (oferty pracy na terenie Łodzi, Polski, dostęp do stron internetowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miasta Łodzi, planu miasta Łodzi);
- trening umiejętności społecznych dla osób skierowanych na prace społecznie użyteczne – warsztaty kształtujące kompetencje osobiste, m.in.: komunikację interpersonalną, empatię, samoocenę, asertywność, radzenie sobie ze stresem, planowanie i wyznaczenie celów. Celem warsztatów jest kształtowanie umiejętności adaptacji osób długotrwale bezrobotnych w przyszłym miejscu pracy;
- samopomocową grupę wsparcia, w ramach której poprzez proces animowania z wykorzystaniem elementów terapii grupowej, uczestnicy wymieniali się doświadczeniami, a tym samym udzielali sobie wzajemnego wsparcia (oferta skierowana do osób uzależnionych i współuzależnionych);
- warsztaty rozwoju osobistego i zawodowego, rozumiane jako animacja odbudowania prawidłowych zachowań prospołecznych, kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy życiowej, treningu autoprezentacji, kształtowanie umiejętności wykorzystania istniejącej infrastruktury pomocowej;
- wsparcie dla osób dotkniętych problemem bezdomności poprzez aktywizację społeczną i zawodową;
- prowadzenie infolinii dla osób przebywających w kwarantannie lub izolacji domowej w związku z sytuacją epidemiczną;
- prowadzenie „Przyjaznego Telefonu” dla seniorów rozumianego jako linia telefoniczna mająca za zadanie przeciwdziałanie samotności, wsparcie i pomoc w najróżniejszych obszarach życia dla osób starszych.

W 2021 r. z pomocy i wsparcia Klubów Integracji Społecznej na terenie Miasta Łodzi skorzystało 240 osób. Poleceniem Wojewody Łódzkiego, w okresie od 27.03.2021 r. do 18.04.2021 r.,

na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374) w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, działalność Klubów Integracji Społecznej była zawieszona.

8. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej

8.1. Program Aktywizacja i Integracja (PAI)

Program miał na celu integrację społeczną i zawodową osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łodzi jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny. Do realizacji Programu Aktywizacja i Integracja w 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przystąpił na podstawie Porozumienia z dnia 06.04.2021 r. zawartego z Powiatowym Urzędem Pracy w Łodzi. Uczestnikami programu były osoby zrekrutowane do projektu „Aktywizacja plus”, który był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych były realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, natomiast działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych były realizowane poprzez grupowe poradnictwo specjalistyczne oraz treningi umiejętności społecznych.

Prace społecznie użyteczne w ramach PAI wykonywane były w 3 podmiotach na terenie Łodzi, w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Do ww. programu skierowano 12 osób, które ukończyły Warsztat Rozwoju Osobistego i Zawodowego w ramach ścieżki aktywizacji dla uczestników projektu „Aktywizacja plus”. Ostatecznie Program Aktywizacja i Integracja w 2021 roku ukończyły 4 osoby.

Z tytułu realizacji prac społecznie użytecznych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja wypłacono kwotę 3 096,00 zł, z czego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi 1 260,00 zł z Funduszy w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (projekt „Aktywizacja plus”). Pozostała kwota zrefundowana była przez Powiatowy Urząd Pracy.

8.2. Prace społecznie użyteczne

Do wykonywania prac społecznie użytecznych kierowane były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Bezrobotni kierowani byli do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej po uwzględnieniu ich umiejętności, miejsca zamieszkania oraz potrzeb danej placówki.

W pracach społecznie użytecznych brało udział 6 miejskich jednostek organizacyjnych oraz 3 organizacje pozarządowe w okresie od marca 2021 r. do listopada 2021 r. Do prac społecznie użytecznych skierowano 54 osoby (31 kobiet i 23 mężczyzn).

Ogółem wypłacono z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych kwotę 123 688,50 zł, z czego 40 % stanowił wkład własny jednostek, a 60 % zostało zrefundowane przez Powiatowy Urząd Pracy.

9. Centrum Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi wspierał zatrudnienie socjalne poprzez finansowanie Centrum Integracji Społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu. Zadanie to realizowała Fundacja „Uwolnienie” z siedzibą w Łodzi przy ul. Inowrocławskiej 5a.

W ramach zadania podejmowane były działania mające na celu aktywizację zawodową i społeczną uczestników Centrum Integracji Społecznej poprzez zorganizowanie: kursów zawodowych (prace porządkowe, prace biurowe), terapii indywidualnej i grupowej (spotkania o charakterze edukacyjnym i warsztatowym) oraz zajęć z zakresu aktywizacji zawodowej (połączone z edukacją profilaktyki uzależnień oraz zwalczaniem objawów wykluczenia społecznego). Ponadto uczestnicy mieli zapewnioną pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz pomoc ze strony doradcy zawodowego.

W 2021 r. z Centrum Integracji Społecznej skorzystało 40 osób.

CZĘŚĆ IV Współdziałanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z podmiotami niepublicznymi w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

W 2021 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi, polegająca na organizacji otwartych konkursów ofert, zawieraniu umów i ich rozliczaniu pod względem finansowym w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym odbywała się przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. W budżecie Miasta wskazane zadania przypisano Wydziałowi Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ.

Miasto Łódź zleciło 38 organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizację następujących zadań:

1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

1. prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych),
2. organizowanie programów wspierających z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

2. Rozwój pieczy zastępczej:

1. prowadzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających formy pieczy zastępczej,

3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:

1. prowadzenie placówek dla osób bezdomnych,
2. realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”,
3. realizacja programu „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”,
4. realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”.

4. Organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki:

1. prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa,
2. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
3. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
4. prowadzenie dziennych domów pomocy,
5. prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie środowiskowych domów samopomocy,
6. prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie klubów samopomocy,
7. prowadzenie mieszkań chronionych (różnego typu) dla osób z różnymi niepełnosprawnościami,
8. prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
9. prowadzenie domów pomocy społecznej,
10. prowadzenie punktu pomocy charytatywnej.

5. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:

1. prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

6. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:

1. prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem alkoholowym (hosteli),
2. organizowanie i prowadzenie banków żywności,
3. prowadzenie jadłodajni i kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci),
4. organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
5. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

7. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych:

1. prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem narkotykowym (hostelu),
2. realizacja programów reintegracji zawodowej dla bezrobotnych osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny,
3. realizacja programów reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny.
- 4.

CZĘŚĆ V Działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa Sars-Cov2

W związku z trwającym stanem epidemii, w 2021 r. nadal funkcjonowała infolinia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. Infolinię obsługiwało dwóch pracowników: pedagog z I Wydziału Pracy Środowiskowej oraz asystent rodziny z III Wydziału Pracy Środowiskowej.

Infolinia działała od poniedziałku do piątku w godz. 16-20 (we wtorek w godz. 17-20) oraz w soboty, niedziele i święta w godz. 8-19. Numerem infolinii był numer do sekretariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, tj. 42 685 43 62/63, z którego rozmowa w wyznaczonych godzinach automatycznie przekierowywana była na numer obsługującego infolinię pracownika. Większość telefonów dotyczyła tematu pomocy żywnościowej dla osób będących na kwarantannie domowej oraz usług opiekuńczych dla osób starszych i chorych.

1 Pomoc żywnościowa dla osób przebywających na kwarantannie

Pomoc dla osób skierowanych na kwarantannę w 2021 r. była udzielana na podstawie regulacji określonej w art. 48b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej umożliwiającej udzielanie pomocy żywnościowej bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydawania decyzji administracyjnej, w przypadku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową. Wyodrębniono trzy typy paczek żywnościowych:

- typ I – zawierające podstawowe produkty żywnościowe o wydłużonej wartości do spożycia,
- typ II – paczka uzupełniona o mleko dla dzieci do pierwszego roku życia,
- typ III – paczka uzupełniona o mleko dla dzieci powyżej jednego roku życia.

Paczki były przygotowywane przez wyłoniony w drodze przetargu w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych podmiot prywatny skąd, zgodnie z poleceniem Wojewody Łódzkiego z dnia 14 marca 2020 r. „Instrukcja pomocy żywnościowej dla osób potrzebujących objętych kwarantanną”, odbierane i dostarczane pod wskazany przez Ośrodek adres rodziny/osoby przez WOT a w późniejszym okresie dedykowaną do tych celów jednostkę Straży Miejskiej w Łodzi.

Łącznie wydano zlecenia na przekazanie 101 paczek żywnościowych, w tym typu I – 96 szt. oraz typu II i III – 5 szt. Koszt realizacji zadania w 2021 r. wyniósł 7.836,32 zł.

2. Program Wspieraj Seniora

Działając na podstawie umów zawartych pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim a Miastem Łódź w 2021 r. Ośrodek realizował resortowy program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora”. Program był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej (w uzasadnionych przypadkach także dla osób poniżej 70 roku życia), w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w związku ze stanem epidemii zdecydowali się pozostać w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczaniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniorów zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze i środki higieny osobistej.

Ponieważ zasady realizacji Programu nałożyły na gminy odpowiedzialność za opracowanie zasad bezpieczeństwa realizacji usługi wsparcia dla Seniorów, w szczególności uwrażliwienie na osoby podszywające się za realizatorów tego zadania, był on realizowany przez pracowników pomocy społecznej. Koszty realizacji Programu obejmowały wypłaty dodatków zadaniowych dla pracowników bezpośrednio realizujących wsparcie na rzecz Seniorów oraz koordynatorów zapewniających obsługę zgłoszeń beneficjentów, które były przekazywane poprzez platformę Centralna Aplikacja Statystyczna.

Za pośrednictwem ogólnopolskiej infolinii uruchomionej w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów przyjęto dla Łodzi 177 zgłoszeń, a poza Infolinią 53, łącznie 230 zgłoszeń. Wsparcia udzielono dla 32 osób. W przypadku pozostałych zgłoszeń wsparcie nie zostało udzielone ze względu na m.in.:

- niemożność nawiązania kontaktu,
- objęcie pomocą w formie usług opiekuńczych – zasady Programu wyłączały tę grupę osób,
- zgłoszenia wykraczające poza zakres programu, np. przeprowadzenie remontu.

Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 6 466,00 zł.

CZĘŚĆ VI Kontrole merytoryczno-finansowe

□ Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej

Na podstawie regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej organizował i prowadził kontrole w nadzorowanych jednostkach pomocy społecznej, podmiotach realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie zawartych umów oraz w jednostkach realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Prowadził również sprawy z zakresu audytu wewnętrznego, a w szczególności realizował zaplanowane zadania audytowe oraz wykonywał czynności doradcze.

W zakresie kontroli wewnętrznej:

W roku 2021 w planie (po zmianie) przewidziano przeprowadzenie 13 kontroli, które w 100 % zostały zrealizowane. Wszystkie kontrole zaplanowane w roku 2021 były kontrolami

problemowymi. W roku 2021, poza planem, przeprowadzono 1 kontrolę doraźną. W ramach kontroli planowych przeprowadzono 8 kontroli w organizacjach pozarządowych, z którymi zawarto stosowne Umowy (w tym: 1 kontrola w Domu Samotnej Matki im. St. Leszczyńskiej w Łodzi, ul. Broniewskiego 1a oraz 7 kontroli w Warsztatach Terapii Zajęciowej). Poza planem kontroli w 2021 r., skontrolowano doraźnie - Dom Dziecka nr 15 w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 206. Zalecenia pokontrolne zostały wydane 5 podmiotom objętym kontrolą. W związku z dokonanymi kontrolami wydano 29 zaleceń pokontrolnych. W toku kontroli przeprowadzonych w roku 2021, nie stwierdzono naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W rezultacie kontroli zrealizowanych w 2021 r. nie ujawniono strat finansowych Miasta Łódź. Wykonane kontrole i ich wyniki nie miały wpływu na zmiany organizacyjne lub wyniki ekonomiczno-finansowe. W związku z kontrolami przeprowadzonymi w podmiotach, z którymi MOPS zawarł stosowne umowy, nie wypowiedziano żadnej umowy. Główne przyczyny występowania ujawnionych nieprawidłowości wynikały m.in. z: braku aktualizacji zasad rachunkowości oraz uregulowań związanych z ewidencjonowaniem i przetwarzaniem danych finansowych, z nie stosowania przepisów prawa lub własnych zarządzeń i instrukcji, braku odpowiednich uregulowań wewnętrznych oraz braku należytego nadzoru służbowego.

W zakresie audytu wewnętrznego:

W roku 2021 wykonano 3 zadania audytowe, a 4 rozpoczęto. Na podstawie wyników zrealizowanych zadań zapewniających audytorzy wewnętrzni stwierdzili, iż badane obszary wymagały wdrożenia wydanych zaleceń. Zalecenia dotyczyły w szczególności obowiązku przestrzegania i stosowania przepisów, analizy i bieżącej aktualizacji uregulowań wewnętrznych, stosowania standardów kontroli zarządczej, wzmocnienia kontroli zarządczej na każdym stanowisku pracy, zwiększenia poziomu wykorzystania dostępnych systemów informatycznych oraz przeszkolenia użytkowników systemów, zintensyfikowania działań podejmowanych w celu skutecznego odzyskiwania należności, ujednoczenia sposobu postępowania w zakresie wydawanych decyzji administracyjnych oraz stosowania zasad w zakresie korygowania błędnych zapisów. W roku 2021 wykonano również czynności monitorujące dla zadania zrealizowanego w roku 2020 i stwierdzono, że wydane zalecenia i rekomendacje zostały w 89,30% wdrożone, a w 10,70% były w trakcie realizacji oraz dla 1 zadania zrealizowanego w 2021 r. i stwierdzono, że wydane zalecenia wdrożono w 88,90%, a w 11,10% były nadal realizowane.

- **Wydział Pomocy Stacjonarnej** przeprowadził w 2 kontrole zgodnie z określonym harmonogramem kontroli, ich przedmiotem była ocena prawidłowości funkcjonowania rodzinnego domu pomocy – nie wydano zaleceń.
W związku z wprowadzonym stanem zagrożenia epidemicznego oraz wprowadzonymi ograniczeniami w funkcjonowaniu domów pomocy społecznej m.in. w zakresie ograniczenia wstępu na teren domu pomocy społecznej wyłącznie do osób niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania placówki – odstąpiono od przeprowadzenia wizytacji w domach pomocy społecznej, czynności kontrolne ograniczono do pozyskiwania informacji oraz wyjaśnień w zakresie zgłaszanych nieprawidłowości.
- **Wydział Wspierania Ekonomii Społecznej** przeprowadził 6 kontroli merytorycznych 10 zadań publicznych, w tym 4 wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz 4 wynikających z realizacji projektu pn. „Nasze świetlice”, 1 zadania wynikającego z ustawy

z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz 1 zadania wynikającego z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ich przedmiotem była ocena prawidłowości realizacji:

- ✓ **działania 3** w projekcie „Nasze świetlice” pn. Rozszerzenie oferty świetlic: Podnoszenie kompetencji matematycznych, naukowo-technicznych i informatycznych, **działania 4** pn. Rozszerzenie oferty świetlic: podnoszenie umiejętności porozumiewania się w języku ojczystym i w językach obcych, **działania 5** pn. Rozszerzenie oferty świetlic: podnoszenie świadomości i ekspresji kulturalnej i **działania 6** pn. Rozszerzenie oferty świetlic: zapewnienie specjalistycznej kadry, wynikających z projektu pn. „Nasze świetlice”, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 oraz zadania pn. **Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-specjalistycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym poza obszarem rewitalizacji – Socjoterapeutycznego Klubu Środowiskowego KAZiK** przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy Słyszę Serce;
- ✓ zadania pn. **Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu** przez Fundację Uwolnienie;
- ✓ zadania pn. **Prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem alkoholowym – prowadzenie hostelu dla kobiet w obszarze rewitalizacji** przez Stowarzyszenie Samopomocowe Abakus;
- ✓ zadania pn. **Prowadzenie działań resocjalizacyjnych i opiekuńczych wobec osób z problemem narkotykowym (hostelu)** przez Stowarzyszeniem „MONAR” – Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Kęślinach;
- ✓ zadania pn. **Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, funkcjonującej w obszarze rewitalizacji – Świetlicy Środowiskowej przy ul. Rewolucji 1905 r. 7 lok. 2U** przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Łódzki Oddział Regionalny;
- ✓ zadania pn. **„Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym w schroniskach i noclegowniach”** przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie z siedzibą w Łodzi.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu ww. placówek poza schroniskami prowadzonymi przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie - uwagi kontroli dotyczyły głównie uchybień wynikających z nieprzestrzegania lub nieznanomości obowiązujących przepisów prawa, a także braku odpowiednich regulacji wewnętrznych lub ich nie stosowania.

CZĘŚĆ VII Struktura organizacyjna i zatrudnienie

1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi wprowadzonym zarządzeniem Nr 7558/VIII/21 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 22 czerwca 2021 r. (zmienionym zarządzeniem Prezydenta Miasta Łodzi Nr 8187/VIII/21 z dnia 23 sierpnia 2021 r.) w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łodzi, w skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi od dnia 01 lipca 2021 r. wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej,
- Wydział Finansowo - Księgowy,
- Wydział Gospodarczo - Techniczny,
- Wydział Koordynacji Wydziałów Pracy Środowiskowej ,
- Wydział Organizacyjno - Administracyjny,
- Wydział Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń,
- Wydział Pomocy Stacjonarnej,
- I Wydział Pracy Środowiskowej,
- II Wydział Pracy Środowiskowej,
- III Wydział Pracy Środowiskowej,
- Wydział Prawny,
- Wydział ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych,
- Wydział Wspierania Ekonomii Społecznej,
- Wydział Zamówień Publicznych,
- Zespół ds. BHP,
- Zespół ds. Informatycznych,
- Samodzielne Stanowisko Rzecznika Prasowego,
- Samodzielne Stanowisko Inspektora Ochrony Danych.

W ramach Wydziału Wspierania Ekonomii Społecznej działały 2 Kluby Integracji Społecznej, w ramach Wydziałów Pracy Środowiskowej funkcjonowało: 15 Domów Dziennego Pobytu, w tym Dzienny Dom „Senior-WIGOR” (dodatkowo 1 Dom Dziennego Pobytu prowadzony był przez dom pomocy społecznej), 2 domy dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych i schronisko dla bezdomnych kobiet z miejscami noclegowymi, a w ramach Wydziału Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń funkcjonowało 5 mieszkań chronionych.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi funkcjonował Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Na podstawie Uchwały NR XLII/1313/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 12 maja 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie likwidacji centrów administracyjnych oraz utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej i nadania jej statutu, część zadań realizowanych przez Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej od dnia 01.07.2021 r. przejęło Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej, a Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej zmienił nazwę na Wydział Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń.

2. Obsługa administracyjna

W 2021 r. w ramach realizowanych zadań Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przeprowadził 84 744 postępowania zakończone wydaniem decyzji administracyjnej, w tym:

- Wydział Pracy Środowiskowej – 71 740,
- Wydział Pomocy Stacjonarnej – 3 958,
- Wydział Pieczy Instytucjonalnej i Świadczeń – 9 046.

3. Zatrudnienie

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. łódzka pomoc społeczna dysponowała etatami:

- w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi – 754,24 etatu (w tym 25 etatów dla pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych),
- w Wydziale do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych – 13,75 etatu,
- w Miejskim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności – 23,00 etaty.

Na podstawie Uchwały NR XLII/1313/21 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 12 maja 2021 r. zmieniającej uchwałę w sprawie likwidacji centrów administracyjnych oraz utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej i nadania jej statutu, z dniem 01.07.2021 r. na podstawie art. 23¹ Kp z Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej do Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej przeszło 64 pracowników (59,17 etatu).

CZĘŚĆ VIII Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

Najistotniejsze potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi:

- uruchomienie nowego środowiskowego domu samopomocy dla osób z chorobami otępiennymi, w tym chorobą Alzheimera,
- uruchomienie 3 nowych mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnościami (zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną oraz niepełnosprawnością sprzężoną i ruchową) w ramach Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi,
- standaryzacja schronisk dla osób bezdomnych, w tym budowa nowego schroniska dla mężczyzn,
- zatrudnienie terenowych pracowników socjalnych w ramach istniejących wakatów,
- pozyskiwanie nowych lokali na Punkty Pracy Socjalnej,
- zagospodarowanie terenu zielonego przyległego do Domu Dziennego Pobytu przy ul. Grota Roweckiego 30 przy współpracy z Radą Osiedla Zarzew oraz szkołą ogrodniczą.

Struktura wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2021 roku

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
I. ŚWIADCZENIA NA ZASPOKOJENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB ŻYCIOWYCH MIESZKAŃCÓW MIASTA							
1.	Zasiłki (stałe, okresowe, celowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne)		44.037.602,23			44.037.602,23	R 85213 000282-001 R 85214 000406-002 R 85214 000406-001 R 85214 001350-014 R 85216 000406-003
2.	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – dotacja z budżetu państwa		10.958.871,39			10.958.871,39	R 85230 000345-003
3.	Dożywianie dzieci w szkołach		1.463.780,71			1.463.780,71	R 85295 000068-001
4.	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - prowadzenie taniego żywienia dla dzieci z rodzin dotkniętych		309.997,75			309.997,75	R 85154 000108-015

	problemem alkoholowym						
5.	Apteka Komunalna		404.803,37			404.803,37	R 85295 000049-001
6.	Wynagrodzenie dla kuratorów		45.736,44			45.736,44	R 85295 000394-001
7.	Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych	394.141,34				394.141,34	R 85219 000393-001
II. POMOC OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM							
8.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		9.679,80			9.679,80	R 85228 000332-003,
9.	Dzienne domy pomocy		7.919.982,77			7.919.982,77	R 85203 000063-001, R 85203 000063-002, R 85203 001350-016, R 85203 000062-001, R 85203 000062-002,
10.	Dzienny Dom „Senior Wigor” - dotacja		177.942,13			177.942,13	R 85295 000772-002
11.	Domy pomocy społecznej				5.934.804,95	5.934.804,95	R 85202 000252-001
12.	Rodzinny dom pomocy		105.600,00			105.600,00	R 85228 000271-001
13.	Koszty uczestnictwa				799.579,36	799.579,36	R 85311 000301-001 R 85311 000281-001 R 85311 000281-002

	w Warsztatach Terapii Zajęciowej						
14.	Koszty obsługi programu "Aktywny samorząd"		243.884,23			243.884,23	R 85219 000097-001
15.	Koszty obsługi programu wyrównywania różnic między regionami III		9.008,68			9.008,68	R 85219 000098-001 R 85219 000098-002
16.	Koszty obsługi Programu "Opieka wytchnieniowa"		1.600,00			1.600,00	R 85295 000098-003
17.	Realizacja programu Wspieraj Seniora-Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów		11.007,92			11.007,92	R 85295 001504-003
18.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności			2.002.413,47		2.002.413,47	R 85321 001191-001 R 85321 001191-002 R 85321 001350-014
III. POMOC OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI I ICH RODZINOM							
19.	Dzienne domy pomocy		3.873.230,84			3.873.230,84	R 85203 000064-001 R 85203 000064-002

	dla osób niepełnosprawnych						R 85203 000300-001 R 85203 000300-002 R 85203 000574-002
IV. POMOC OSOBOM BEZDOMNYM							
20.	Schronisko dla bezdomnych kobiet		668.614,24			668.614,24	R 85203 000280-001, R 85203 000280-002,
21.	Zupa na Pietrynie-łąźnia dla bezdomnych osób w kryzysie bezdomności		12.285.91			12.285.91	R 85295 000701-014
V. POMOC OSOBOM I RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU (środki w budżecie WZiSS)							
VI. POMOC OSOBOM I RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH (środki w budżecie WZiSS)							
VII. POMOC DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH W ZAKRESIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ							
22.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki				23.254,54	23.254,54	R 85510 000145-001
23.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej				1.000,00	1.000,00	R 85510 000144-001
VIII. POMOC RODZINIE W SYTUACJI KRYZYSOWEJ I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE							

24.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego		15.379,70			15.379,70	R 85205 000249-003
25.	Szkolenie członków zespołów Interdyscyplinarnych		6.400,00			6.400,00	R 85205 000249-004
IX. POMOC MIGRANTOM							
26.	Pomoc dla repatriantów		-	20.456,25		20.456,25	R 85334 000397-004
27.	Pomoc z tytułu Karty Polaka			1.480.030,20		1.480.030,20	R 85395 000397-008
28.	Pomoc dla cudzoziemców			60.364,,80		60.364,,80	R 85231 000087-001
X. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ OSOBOM INNYM NIŻ UBEZPIECZENI							
29.	Koszty wydawania decyzji	54.291,00				54.291,00	R 85195 000397-009
XI. WSPIERANIE RODZINY							
30.	Wspieranie rodziny przez asystentów rodziny oraz		1.319.350,24			1.319.350,24	R 85504 000346-001 R 85504 000346-002

	pomoc psychologiczno-pedagogiczna						
XII. PIECZA ZASTĘPCZA							
31.	Realizacja rządowego programu „Dobry start”			620,00		620,00	R 85504 000397-064
32.	Wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej		6.514.046,73	83.665,51	18.099.904,24	24.697.616,48	R 85508 000273-003 R 85508 000273-004 R 85508 000189-001 R 85508 000285-001 R 85508 000283-001 R 85508 000284-001 R 85508 000273-001 R 85508 000286-001 R 85508 000273-005 R 85508 000397-091 R 85509 000397-092
33.	Interwencyjny ośrodek preadopcyjny				814.683,81	814.683,81	R 85509 001508-002
34.	Dodatek do zryczałtowanej kwoty – placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego			379.125,23		379.125,23	R 85510 000136-003

35.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego - placówki opiekuńczo-wychowawcze			2.385.220,66		2.385.220,66	R 85510 000397-085
36.	Dodatek wychowawczy – rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe			6.187.166,49		6.187.166,49	R 85508 000273-002 R 85508 000286-002 R 85508 000284-002
37.	Środki przekazywane na pokrycie kosztów utrzymania wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych		656.557,52		1.095.803,20	1.752.360,72	R 85510 000298-003 R 85510 000298-002 R 85510 000298-001
38.	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów				65.711,00	65.711,00	R 85295 000123-001
39.	Opłaty za pobyt dziecka w				374.857,68	374.857,68	R 85295 000129-001

	placówkach leczniczych, o których mowa w art. 18 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych						
40.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze				20.406.063,76	20.406.063,76	R 85510 000136-001 R 85510 000136-002
41.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze - "R"				1.293.445,97	1.293.445,97	R 85510 000137-001 R 85510 000137-002
42.	Środki przeznaczone na realizację zadań wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej				365.935,78	365.935,78	R 85510 000715-001
43.	Opłacenie składek zdrowotnych za wychowanków			126.721,80		126.721,80	R 85156 000127-001

	placówek opiekuńczo-wychowawczych						
44.	Zakupy inwestycyjne w domach dziecka				15.990,00	15.990,00	R 85510 000574-004
45.	Roboty inwestycyjne w pogotowiach opiekuńczych				72.803,70	72.803,70	R 85510 000510-007
46.	Roboty inwestycyjne w Domu Dziecka Schronienie - Lniana				7.352,33	7.352,33	R 85510 000510-018
47.	Roboty inwestycyjne w Domu Dziecka Schronienie - Zbocze				7.352,33	7.352,33	R 85510 000510-019
48.	Roboty inwestycyjne w domach dziecka				11.637,96	11.637,96	R 85510 000510-005
XIII. OSOBY USAMODZIELNIANE OPUSZCZAJĄCE RODZINY ZASTĘPCZE I PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE							
49.	Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze i placówki		107.117,73		2.325.524,05	2.432.641,78	R 85220 000112-001 R 85595 000112-001 R 85508 000143-001 R 85508 000140-001 R 85508 000141-001

	opiekuńczo-wychowawcze						R 85508 000142-001 R 85510 000139-001 R 85510 000139-002
XIV. DZIAŁANIA NA RZECZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO							
50.	Aktywizacja zawodowa osób uzależnionych od alkoholu		377.999,02			377.999,02	R 85154 000108-001 R 85154 000108-002
51.	Projekt „Rodzina w Łodzi do celu”		914.952,05			914.952,05	R 85295 001299-001
52.	Projekt „Aktywizacja plus”		377.577,24			377,577,24	R 85295 001419-041
53.	Projekt „Nasze Świetlice”		874.044,06			874.044,06	R 85295 001437-001
54.	Projekt "Dobry początek"		579.466,39			579.466,39	R 85295 001437-001
55.	Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”		508.230,41			508.230,41	R 85295 001437-007
XV. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO ORAZ ZADANIA ZGŁOSZONE PRZEZ JEDNOSTKI POMOCNICZE MIASTA ŁODZI							
56.	Wydatki realizowane w ramach budżetu obywatelskiego (domy dziecka)					300.829,46	300.829,46 R 85510 000542-536 R 85510 000542-537 R 85510 000542-538

57.	Wydatki w ramach budżetu obywatelskiego – piecza zastępcza				43.429,21	43.429,21	R 85508 000360-271 R 85508 001503-051
XVI. DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH WALKI Z COVID							
58.	Zakup środków, wyposażenia i usług dla prowadzenia działań w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19 wywołanej koronawirusem SARS-COV-2 oraz zapewnienie pomocy osobom wymagającym wsparcia		42.876,37		26.849,02	69.725,39	R 85510 000147-013 R 85219 000147-013
XVII. WYDATKI NA UTRZYMANIE OŚRODKA							
59.	Koszty utrzymania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej		48.734.994,21		1.397.526,92	50.132.521,13	R 85219 000119-001 R 85219 000119-002 R 85219 000221-001 R 85219 000221-002 R 85219 000058-002 R 85219 001205-001 R 85219 001205-002

Załącznik Nr 1

Lp.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
							R 85219 001350-014 R 85219 001350-016 R 85508 000095-002
60.	Niewłaściwe uznania lub obciążenia rachunku bankowego		943,24		-36,43	906,81	
OGÓŁEM		448.432,34	131.283.563,32	12.725.784,41	53.484.302,84	197.942.082,91	
OGÓŁEM WYDATKI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁODZI						197.942.082,91	

W tabeli nie zostały uwzględnione środki budżetowe, których dysponentem jest Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Polityki Społecznej Urzędu Miasta Łodzi oraz pochodzące z funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi

mgr Andrzej Kaczorowski

WICEPREZYDENT MIASTA ŁODZI
ADAM WŁECZOREK